

kül

- 64 -

1982.02.01.

sk0080 4 800 mtik2019

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0059-0080-ig

sk0059 lengyelország - újságírók
sk0060 francia fegyver - közel-kelet
sk0061 rövid hírek:
szófia: gkp-bulgária
bonn: papandreu-nszk-érkezés
varsó: elhunyt grudzien
bonn: schmidt - izomgörcs
koppenhága: európai szociáldemokrata pártok
sk0062 salvadori tömegmészárlás
sk0063 sahi - hazaérkezés
sk0064 apel - amerikai csapatok
sk0065 lengyel show - szovjet visszhang
sk0066 szakszervezeti világkongresszus - előkészületek
sk0067 szíria-izrael-jordánia -2. /kiegészítés mtik1035/
sk0068 carrington - délkelet-ázsia
sk0069 usa - japán
sk0070 usa - leleplezések /1. rész/
sk0071 usa - leleplezések /2. rész/
sk0072 gluskov akadémikus meghalt
sk0073 enders - amerikai támogatás /kieg. 2001/
sk0074 kulturális bizottság - új elnök
sk0075 moro börtöne
sk0076 lengyel reformhétő
sk0077 ensz - rendkívüli ülés
sk0078 tartalomjegyzék 1.
sk0079 tartalomjegyzék 2.
sk0080 tartalomjegyzék 3.
im

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztette: kopreda dezső
heltai andrás
pirityi sándor
- v é g e -

21.53

010282 1411

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1982. február 02.

kül.

k e d d

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1982. február 2. kedd /mti/

washington: hoszni mubarak egyiptomi elnök érkezése

bonn: andreasz papandreu görög kormányfő tárgyalásai

new york: folytatódik az ensz-közgyűlés rendkívüli ülészsaka

luanda: isidoro malmierca peoli kubai külügyminiszter

megbeszélései

genf: az ensz emberi jogok bizottságának ülészsaka

df

06.45

020282 0378

de

P. 20
[Signature]

sk0002 4 230 mtik1003

dél-afrikai sajtótörvény

fokváros, 1982. február 2. /mti-upi/ - a dél-afrikai kormányzat tovább kívánja szűkíteni az országban dolgozó újságírók, köztük a külföldi tudósítók eddig is alaposan megnyirbált működési szabadságát - ez derül ki abból a törvényjavaslatból, amelyet egy sajtóügyekkel foglalkozó bizottság vezetője terjesztett hétfőn a parlament elé.

a törvényjavaslat értelmében szervezetet hoznának létre az újságírók ellenőrzésére. a szerv „lekáderezné”, az újságírókat, „magatartási kódexet”, írna elő számukra, s ennek megsértése esetén magas összegű pénzbírságot róhatna ki rájuk, csak az fejthetne ki újságírói tevékenységet, akinek ezt a szervezet engedélyezi.

a törvényjavaslat szerint a szervezet és az általa előírt „magatartási kódex”, hatásköre kiterjedne a dél-afrikában dolgozó külföldi újságírókra is.

... kf pk

07.11 020282 0869

-.-

sk0003 4 230 mtik1004

rawlings

accra, 1982. február 2. /taszsz/ - jerry rawlings, a ghana ideiglenes nemzeti védelmi tanács vezetője kijelentette, hogy erősíteni kell az ország nemzeti egységét, és a ghana nép éberségét a külső és a belső ellenség fenyegető tevékenységével szemben.

rawlings egy accrai tömeggyűlésen beszélt. hangoztatta, hogy ghanának nem formális, hanem valódi függetlenségre van szüksége, olyanra, amely meghozza a széles néptömegek társadalmi és gazdasági felszabadulását. a ghana forradalom arra törekszik, hogy biztosítani lehessen a nemzeti kincsek igazságos elosztását és valamennyi ghana állampolgár szükségleteinek kielégítését - mondta rawlings.

ll

p. 20

a taszsz híregyénység rawlings beszédét ismertette arról is tájékoztat, hogy a ghanát fenyegető veszélyek közepette az ország vezetése elhatározta a nép felfegyverzését. népi miliciákat, önvédelmi alakulatokat szerveznek, s intézkedéseket tesznek a népi hadsereg harckészültségének fokozására.

... sr pk

07.13 020282 0990

-.-

sk0004 4 230 mtik1005

izrael - autonómia

jeruzsálem, 1982. február 2. /mti-reuter/afp/ - az izraeli kormány dokumentumban foglalta össze a palesztin önkormányzatról vallott nézeteit. a kormány sajtóirodája által hétfőn kiadott okmány megerősíti: tel-aviv az általa önkormányzatának nevezett rendszer bevezetése után is szoros ellenőrzést akar gyakorolni az általa megszállt területeken.

az izraeli terv szerint ciszjordánia és gaza palesztin lakossága „kormányzótanácsot”, választana, amely rendkívül korlátozott mértékű és csak helyi jellegű végrehajtói „hatalommal”, rendelkezne. ez a „hatalom”, természetesen csak a palesztinokra terjedne ki, az izraeli telepésekre nem.

a „kormányzótanács”, nem lenne illetékes a biztonsági és külügyek kérdésében, amelyek intézését tel-aviv továbbra is magának tartaná fenn. bár átcsoportosítanak őket, ciszjordániában és gazában maradnának a megszálló erők, mint az izraeli önkormányzati elképzeléseket egyöntetűen ellenző palesztinok rámutatnak, ezek még azokban az ügyekben sem jelentenének számukra valódi önkormányzatot, amelyekben a tanács illetékes lenne. ilyen például a mezőgazdaság kérdése, itt az önkormányzati szerv formai illetékessége a valóságban mit sem érne, hiszen a megszálló hatóságok fönntartották maguknak a helyi éghajlati és földrajzi viszonyok között rendkívül fontos föld alatti vízkészletek ügyeinek intézését.

az izraeli elképzelések szerint a testület annyi tagból állna, ahány funkciója van, ezeket a funkciókat a „kormányzótanács”, tagjai fölosztanák egymás között. az önkormányzati tárgyalásokban résztvevő egyiptom ezzel szemben egy lényegesen nagyobb létszámú - 80 fős - testület föllállítását szorgalmazza, e testület az izraeli elképzeléstől eltérően törvényhozói hatalommal is rendelkezne.

ll

p. 20

egy hónappal megválasztása után a „kormányzótanács” megkezdendő működését - hangzik az izraeli dokumentum. az ettől számított öt év folyamán azután a /izraeli, egyiptomi és amerikai/ tárgyalópartnerek megállapítanak a „területek végleges jogállását”, a dokumentum meg sem említi az országok többsége által a palesztin nép egyetlen törvényes képviselőjeként elismert pfsz-t.

... kf pk

07.16 020282 2177

-.-

sk0005 4 230 mtik1006

argentin munkásközpont - privatizálás

havanna, 1982. február 2. /mti/ - mozgósította teljes tagságát az argentin általános munkásszövetség, harcot hirdetve meg az ellen, hogy a nemrég hatalomra került új katonai kormány magánkézbe juttassa az eddigi állami tulajdonban lévő vállalatokat.

az argentin munkásközpont a juszticialista /peronista/ párttal együtt akcióprogramot dolgoz ki az országot elárasztó „privatizálási láz”, elleni harc módszereinek és irányainak rögzítésére.

az általános munkásszövetség buenos airesben közzétett nyilatkozata hangoztatja, hogy az ország munkássága a legerélyesebb formában tiltakozik az állami tulajdonú vállalatok magánkézbe való visszaadása ellen. emlékeztet rá, hogy a privatizálás eddig csupán a belbiztonság és a fegyveres erők intézményeit kerülte el.

a munkásközpont felhívja a figyelmet arra, hogy az új katonai kormány most a bankrendszer egyéni tulajdonba való visszahelyezését latolgatja. az ilyen lépés - mondja a nyilatkozat - súlyos csapás lenne argentina gazdasági függetlenségére.

az argentin olajipari dolgozók szintén legerélyesebb tiltakozásukat jelentették be az ellen, hogy egyének birtokolják az ország természeti kincseit. a katonai junta által tervezett intézkedések - jelentette ki az olajipari dolgozók szakszervezete - argentina természeti kincseinek kiszolgáltatását jelentenék a nemzetközi monopóliumoknak.

ll

8.20

az argentin vasutas szervezet nyilatkozatában szintén arra hívta fel a figyelmet, hogy az ország katonai vezetői argentina vasúti rendszerének privatizálását tüzték ki célul.

... ml/dj kd

07.21 020282 1610

-.-

sk0006 4 230 mtik1007

Lengyelország - wojna sajtóértekezlete

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1982. február 2. /mti/ - a lengyelországi válság okai a lengyel társadalomban gyökereznek, de bizonyos nyugati körök, mindenekelött az egyesült államok kormánya, kezdettől fogva szovjetellenes és belpolitikai céljaik megvalósítására igyekeztek kihasználni ezt a válságot - jelentette ki hétfőn richard wojna, a lengyel parlament külügyi bizottságának elnökhelyettese, lengyelország kölni nagykövetségén tartott sajtóértekezletén.

a lengyel vezetés álláspontja szerint - mondta wojna - a jövőben is létezhet több szakszervezet, amennyiben azok elismerik a szocialista társadalmi rendszert. a „szolidaritás”, -nak, amennyiben folytathatja tevékenységét - és én ezt valószínűnek tartom - nem területi, hanem ágazati elv alapján kell működnie - hangoztatta wojna.

a jelenleg mintegy négyezer internálttól - egyes nyugati jelentésekkel ellentétben - nem követelnek hűségnyilatkozatot. szabadon engedésük egyetlen feltétele, hogy aláírásukkal vállalják az érvényben lévő törvények tiszteletben tartását - szögezte le a lengyel parlament külügyi bizottságának elnökhelyettese.

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

sajtóértekezletén wojna mindvégig a különböző társadalmi erők megegyezésének szükségességét hangsúlyozta. véleménye szerint lengyelországban gyakorlatilag már néhány éve politikai pluralizmus van, s a párt a jövőben is hajlandó párbeszédet folytatni minden politikai, szakszervezeti és egyházi erővel, amennyiben elismerik a szocialista rendszert.

ll

8.20

a rendkívüli állapot kihirdetését wojna is - górnicki századosnak, jaruzelski tábornok tanácsadójának a Spiegelben megjelent interjújához hasonlóan - a lengyel vezetés „gyengeségeként”, és „vereségeként”, értékelte, mivel az a válságot nem tudta politikai eszközökkel megoldani.

Lech walesával kapcsolatban úgy fogalmazott, hogy „ő a változások iránti vágy szimbóluma”, és - személyes véleménye szerint - walesa a jövőben is fontos szerepet fog játszani Lengyelországban.

fkj/im ku mj

07.28 020282 2169

..-

sk0007 4 230 mtik1008

reagan - newsweek 1. rész

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. február 2. /mti/ - az amerikaiak hatvan százaléka még mindig kedveli ronald reagan elnököt, de többségük elismeri: az új kormány gazdasági ígéretei egyelőre beváltatlanok. az amerikai közvélemény kitart a fegyverzetkorlátozás szükségessége mellett.

a newsweek című hetilap által végzett januári közvéleménykutatás alapján a megkérdezettek nyolcvan százaléka szerint reagan gazdaságpolitikája a magas jövedelműeket és a tőkés nagyvállalkozásokat segíti. mindössze 14 százalék hisz abban, hogy ez a politika a szegény embereket szolgálja.

az amerikaiak 28 százaléka érzi úgy, hogy a reagan-korszak első évében anyagi helyzete javult, 41 százalék szerint romlott, s 30 százalék szerint nincs változás. erre az évre viszont 43 százalék vár jobbat, s csak 34 százalék rosszabbat.

a hetilap több korábbi amerikai közvéleménykutatáshoz hasonlóan arra az ellentmondásos eredményre jutott, hogy míg reagan személyes hítele megmaradt, általános politikai teljesítményét csupán a megkérdezettek 52 százaléka fogadja el. ez az arány az egy év után már megingott tekintélyű carterénál is alacsonyabb.

al
gt
JD

a newsweek „komoly figyelmeztetése”, a hatalmon lévő republikánus párthoz: a megkérdezettek 53 százaléka a demokrata pártra szavazott volna, ha januárban tartják a törvényhozási választásokat, s csupán 41 százalék a republikánusokra.

külpolitikai kérdésekkel kapcsolatban a newsweek kérdezőbiztosai arra az eredményre jutottak, hogy 70 százalékra nőtt azoknak az amerikaiaknak az aránya, akik „a jelenlegi szovjet-amerikai feszültségek ellenére”, állást foglalnak egy újabb szovjet-amerikai stratégiai fegyverzetkorlátozási megállapodás megkötése mellett. hatalmas, 71 százalékos többség követeli, hogy az egyesült államok hagyjon fel „a baráti, antikommunista katonai diktatúrát”, támogatásával latin-amerikában. /folyt/

br/tcs kd

07.53 020282 1959

..-

sk0008 4 230 mtik1009

reagan - newsweek 2. rész

a lengyel helyzettel kapcsolatban - s ez a szélsőséges amerikai propaganda-kampány ismeretében nem meglepő - a megkérdezettek nagy többsége „szigorú kereskedelmi és gazdasági szankciókat”, követel, közli a hetilap, de nem idézi az erre vonatkozó számokat. ugyancsak többségben vannak azok, akik úgy vélik, hogy kína felfegyverzése a szovjetunió „visszaréttentése”, céljából fontosabb a tajvani fegyverszállításoknál.

a belpolitikában a konzervativizmus még dominál, mindkét pártban. mérsékelten konzervatívnak a megkérdezettek 32 százaléka, erősen konzervatívnak 21 százaléka vallotta magát. a döntő kérdés azonban a newsweek elemzői szerint a gazdasági helyzet lesz az őszi választásokon. „ha ronald reagan az őszig nem tud jelentős eredményt felmutatni a gazdaságban, azt személyes népszerűsége, pártjának támogatása és capitoliumi hatékonysága is nyilvánvalóan megsínyli,..”

br/tcs kd

08.00 020282 0944

al
gt
JD

..-

sk0009 4 230 mtik1010

portugál kp

Lisszabon, 1982. február 2. /taszsz/ - hétfőn Lisszabonban befejezte munkáját a portugál kommunista párt központi bizottságának teljes ülése, amelyen az ország belpolitikai helyzetét elemezték.

alvaro cunhal, a párt főtitkára a plénumon elfogadott határozatról szólva sajtóértekezleten elmondotta, hogy jelenleg az alapvető feladat a jobboldali kormány lemondásának és az idő előtti parlamenti választások kiírásának elérése.

a központi bizottság elhatározta, hogy 1983-ra hívja össze a pkk x. kongresszusát, a plénum támogatásáról biztosította az ország szakszervezetei által február 12-re meghirdetett országos sztrájkot.

kj kd

08.02 020282 0676

sk0010 4 230 mtik1011

rövid hírek

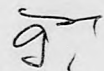
tüntetés, letartóztatások

Livermore, 1982. február 2. /reuter/afp/ - az amerikai rendőrség 159 tüntetőt tartóztatott le hétfőn a kaliforniai Livermore-ban a nukleáris fegyverek kifejlesztésével foglalkozó kutatóintézet előtt rendezett ötórás tiltakozó felvonulás során. a tüntetők ellenállás nélkül hagyták magukat letartóztatni. közöttük van daniel ellisberg, aki 1971-ben nyilvánosságra hozta a pentagonnak a vietnami háborúra vonatkozó titkos iratait.

perui árvíz

lima, 1982. február 2. /dpa/ - peruban a hetek óta tartó hatalmas esőzésekkel követő áradások körülbelül négyszáz ember halálát okozták. az ország észak-keleti részén, uchiza város környékén 123 holttestet találtak, 209 embernek több mint egy hete nyoma veszett. az egykori inka főváros, cuzco környékén is szörnyű pusztítást végeztek a medrűkből kilépő folyók. a hajléktalanná váltak száma mintegy kétezerre tehető.

görög földrengés

athén, 1982. február 2. /afp/ - közepes erejű földrengés volt hétfőn görögországban. a richter skálán 4,2 fokot elérő földremlökések epicentruma athéntől 310 kilométerre dél-keletre volt, a földremlökéseket a legerősebben a krétai herakleion körzetében lehetett érezni. személyi sérülésekről, súlyosabb anyagi károkról nem érkezett jelentés.

diplomáciai kapcsolat

Lisszabon, 1982. február 2. /ap/ - portugália és szomália teljes jogú diplomáciai kapcsolatokat létesített. az egyezmény értelmében Lisszabon és mogadishu nagykövetet cserél.

magyar hajó - új állásban

moszkva, 1982. február 2. /mti/ - új „állást” kapott az a magyar gyártmányú lapátkerekes folyami hajó, amelyet annak idején ötvenedikként gyártottak magyarországon szovjet megrendelésre. a hajó, amely negyedszázadot szolgált a volgán, a moszkva-volga csatornán és utasok százait szállította megbízhatóan céljukhoz, véglegesen lehorgonyozott moszkvában, a város központjában, a kremli közelében, s a szükséges átalakítások után uszó vendéglő lesz belőle. a lapátkerekes hajók fölött végleg eljárt az idő, a kitűnően megépített hajót azonban a szakemberek érdemesnek tartották a konzerválásra. változatlan marad a parancsnoki hid, a kormányállás, az utasteret azonban megfelelően átalkítják, kibővítik a konyhát, korszerűsítik a belső berendezést. az új hajóvendéglő nyáron már fogadhatja a vendégeket.

pc/ki/so

08.10 020282 2361

sk0011 4 230 mtik1012

lengyel igazságügyminiszter

varsó, 1982. február 2. /pap/ - a lengyel állam érdekeinek az felel meg leginkább, ha az internálások időtartama minél rövidebb - mondotta sylwester zawadzki lengyel igazságügyminiszter a rzczechpospolita című lengyel lapnak adott nyilatkozatában. a miniszter részletesen szólt a szükségállapot bevezetése után internáltak helyzetéről, körülményeiről, családjaikkal és a katolikus egyház képviselőivel fenntartott kapcsolataikról.

felelősségem teljes tudatában jelenthetem ki, hogy humánusan bánunk az internáltakkal. semmi alapjuk sincs egyes nyugati hírügynökségnek ezzel kapcsolatos tendenciózus állításainak - mondotta a miniszter. tájékoztatása szerint eddig 1300 személyt engedtek szabadon. a január 29-i helyzet szerint még 4177 ember tartózkodik az elkülönítési körletekben - köztük 298 nő.

emlékeztetni kell - mondotta a lengyel igazságügyminiszter - jaruzelski tábornoknak a szejmben elhangzott beszédére, aki kijelentte: azok az internáltak, akik kötelezik magukat, hogy tiszteletben tartják a törvényes rendet és a társadalmi együttélés szabályait, visszatérhetnek családjukhoz és munkájukhoz. ugyanebben a beszédében a nemzeti megmentés katonai tanácsának elnöke bejelentette azt is, hogy mindazok a személyek, akik nem hajlandók abbahagyni illegális tevékenységüket, továbbra is internáló központokban maradnak. a lengyel hatóságok senkit sem szándékoznak - akarata ellenére - a lengyelországból való távozásra készíteni. nem fognak azonban akadályokat gördíteni azok elé, akik más országban óhajtanak élni.

az internálás rendszere megszűnik létezni, amint feloldják a szükségállapotot - hangsúlyozta a miniszter.

... kr mj

08.13 020282 1702

..-

sk0012 4 230 mtik1013

görög-francia hadiipari együttműködés

szófia, 1982. február 2. /mti/ - „rövid időn belül, görög-francia megállapodást írnak alá a védelmi együttműködésről és a görög hadiipar fejlesztéséről. az ellinikosz vorrasz című thesszalóniki napilap georgiosz pecosz görög hadügyi államtitkár szavait idézve arról számolt be, hogy pecosz franciaországi látogatását követően február elején francia katonai küldöttség látogat athénba. célunk nem az, hogy franciaország kliensei legyünk, hanem kidolgozzuk a hadiipari együttműködés olyan közös programját, amely mindkét ország számára előnyös - jelentette ki a görög miniszterhelyettes.

ll

10.15

ll

a thesszalóniki lap tudomása szerint charles hernu francia hadügyminiszter utasítást adott, hogy mielőbb készítsenek kedvezményes áru árajánlatot görögországnak és állítsák össze azoknak az országoknak a listáját, amelyekkel franciaország fegyverkereskedelmet folytat, s amelyek a jövőben a görög hadiipar potenciális partnerei lehetnek.

... ék/tcs mj

08.23 020282 1002

..-

sk0013 4 230 mtik1014

moro börtöne

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1982. február 2. /mti/ - egész olaszországra kiterjed a terroristák szervezeteinek felgöngyölítését célzó rendőrségi akció - erősítette meg hétfőn este a parlamentben spadolini miniszterelnök és rognoni belügyminiszter. a belügyminiszter - mint jelentették - közölte azt is, hogy tudomást szereztek a négy éve elrabolt, majd meggyilkolt aldo moro „börtönéről”, amely róma új, eur-negyedében volt. rognoni szerint az információ a doziert elrabló és a padovában letartóztatott terroristák egyikétől származik. /hétfőn valamennyiüket ismeretlen helyre szállították és megkezdődött kihallgatásuk/. a közlés nyomán a televízió esti híradójában már be is mutatta a via laurentina 501. számú házat.

rognoni a parlamentben részleteesen ismertette a képviselőkkel a moro-börtönre vonatkozó információt. eszerint aldo morót az eur-negyed egyik ötszobás lakásában tartották fogságban, amit abban az időben két testvér bérelt. a lakást kettéválasztották és abban a részben, ahol anna laura braghetti élt, és amely egy kertre nézett, rendezték be a kereszténydemokrata politikus börtönét. anna laura braghettit 1980. májusában tartóztatták le, két pisztolyt találtak nála és a terrorcselekményekben való részvétellel gyanúsították. ezt később úgy pontosították, hogy 1976 óta részt vett mindazokban a rablásokban, gyilkosságokkal végződő kommandóakciókban, amelyeket a „vörös brigádok”, római „oszlópának”, számlájára írnak. ítéletet azonban még nem hoztak ellene. tény viszont, hogy a letartóztatás után házkutatást tartottak a lakásban, de a golyóálló üveggel védett

ll

10.15

ll

L
kül

- 12 -

1982.02.02.

ablak, az erős zárral felszerelt ajtó, valamint a hangszigetelt szoba nem keltette fel a nyomozók gyanúját. braghetti néhány hónappal a moro-gyilkosság után elhagyta a lakást és letartóztatásáig illegalitásban élt. /folyt./

... kir/so kd

08.52 020282 1883

-.-

sk0014 4 230 mtik1015

moro börtöne /2. rész/

mint kiderült, a laurentina uti házban - akárcsak a dozier-börtön esetében - több rendőr is lakott. sőt, közvetlenül a moro-börtön felett is rendőrlakás volt.

a nyomozásnak több részletét tisztázni kell az ügyben és erre már a hír első kommentátorai is utaltak. az elkövetkező napok, hetek tehát újabb meglepetéseket hozhatnak a terrorizmus elleni harcban olaszországban. erről spadolini miniszterelnök a parlamentben azt mondta, hogy még igen hosszú és kemény küzdelemre lehet számítani.

... kir/so kd

08.54 020282 0550

-.-

sk0015 4 230 mtik1016

ensz-golan

new york, 1982. február 2. /mti-ap/upi/adn/ - az ensz- közgyűlésnek a golan-fennsík izraeli bekebelezésével foglalkozó rendkívüli ülészakán, hétfőn a szovjetunió, az ndk és más államok képviselői, valamint habib satti, az iszlám konferencia és sedli klíbi, az arab liga főtitkára felszólalásukban egyaránt megbélyegezték tel-aviv annexiós politikáját.

lll

10.15

kül

- 13 -

1982.02.02.

oleg trojanovszkij szovjet nagykövet rámutatott: a szíriához tartozó és 1967 óta megszállva tartott golan-fennsík bekebelezése is arra utal, hogy izrael véglegesen be akar rendezkedni a megszállt arab területeken. izrael az egyesült államok bátorításának köszönhetően folytathatja agressziós politikáját. ha az óceánon túlról nem érkeznek a fegyverek, az izraeli agresszió már régen befejeződött volna, s a közel-keleten létrejött volna az átfogó és igazságos béke - hangoztatta a szovjetunió állandó ensz-nagykövete.

harry ott, az ndk állandó ensz-képviselője figyelmeztetett: az izraeli megszálló politika a nemzetközi biztonságot veszélyezteti. az ndk-nagykövet leszögezte: az egyesült államok a biztonsági tanácsban emelt vétőjával az agresszor mellé állt. az ndk nagykövete szankciókat követelt izrael ellen.

habib satti, az iszlám konferencia főtitkára felszólította az egyesült államokat: szüntesse meg izrael katonai támogatását. leszögezte: az izraeli terjeszkedő politika a nemzetközi békét és biztonságot veszélyezteti. sedli klíbi, az arab liga főtitkára izraeli büntető intézkedéseket követelt. hasonlóképpen izrael elleni szankciók hozatalát sürgette afganisztán és kuvait képviselője is.

a vita kedden folytatódik.

... km pn

09.01 020282 1648

-.-

sk0016 1 230 mtik1017

szkp küldöttség - fkp

moszkva, 1982. február 2. /taszsz/ - az fkp vezetőségének meghívására, kedden párizsba utazott az szkp küldöttsége, amely konsztantyin csernyenkónak, az szkp kb politikai bizottsága tagjának, a kb titkárának vezetésével részt vesz a francia kp 24. kongresszusán.

... csk mj

09.28 020282 0313

lll

10.15

sk0017 4 230 mtik1018

a szovjetunió és a fejlődő országok /1. rész/

moszkva, 1982. február 2. /mti/ - a szovjet állam, az szkp számára kezdettől fogva nem taktikai, konjunkturális, hanem stratégiai, ideológiai jelentősége van a gyarmati elnyomás alól felszabadult országokhoz fűződő viszonyban. a szovjetunió elvi fontosságának tekinti az imperializmus ellen vívott közös harcot, a felszabadulásukért és függetlenségükért harcoló népeknek nyújtott segítséget, a társadalmilag haladó nézeteket képviselő erők iránti szolidaritást - írja koren brutyenc professzor, a történelmtudományok doktora a pravda keddi számában megjelent cikkében.

a szerző megállapítja, hogy a szovjetunió következetes, az elnyomott népeket támogató politikája nélkül elképzelhetetlen lett volna az imperializmus uralmi szférájának beszűkítése, megvalósíthatatlan lett volna a gyarmati rendszer szétzúzása, a leigázott népek függetlenségének kivívása.

a gyarmatosítás elleni nyílt fegyveres harc ma már a világ legnagyobb részén átadta helyét az imperialista uralmi törekvésekkel szemben a nemzeti fejlődés békésebb körülményei között vívott küzdelemnek. helytelen volna azonban azt állítani, hogy a jelenlegi körülmények között a gyarmati sorból felszabadult országok szempontjából csökken a szovjetunió politikájának szerepe, a szocializmus öröki által nyújtott támogatás jelentősége - mutat rá a cikk szerzője. - a szovjetunióhoz és más szocialista országokhoz fűződő kapcsolatok, a velük folytatott együttműködés erősítése történelmi szükségszerűség a fejlődő országok számára. ez garantálja nemzeti függetlenségüket és felemelkedésüket, ez az előfeltétele a nemzetközi életben játszott egyre nagyobb szerepüknek.

a fejlődő országokhoz fűződő kapcsolatait a szovjetunió a nemzeti önállóság és az egyenjogúság elveinek tiszteletbentartására, az egymás belügyeibe való be nem avatkozásra, a kölcsönösen előnyös együttműködésre építi. /folylt./

... fl/tcs mj

09.38 020282 1942

10.15

sk0018 4 230 mtik1019

a szovjetunió és a fejlődő országok /2. rész/

baráti kapcsolatok fűzik a szovjetuniót a szocialista fejlődési utat választott országokhoz. aktívan fejleszti velük politikai és gazdasági kapcsolatait, s elősegíti védelmi képességeik növelését. az egymástól eltérő, egymásnak sokszor élesen ellentmondó társadalmi és világnézeti hatások befolyásának kitétt forradalmi-demokratikus pártok számára az szkp-hoz fűződő rendszeres kapcsolatok lehetővé teszik, hogy megismerjék az szkp gazdag tapasztalatait, a szocialista eszmék megvalósulását a gyakorlatban.

szilárd alapja van a szovjetunió és a kapitalista uton fejlődő felszabadult országok közötti kapcsolatok fejlődésének is. a korábbi gyarmatok és félgymarmatok nemzeti függetlenségének megszilárdulását, az egyenjogú politikai és a kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködést elősegítő szovjet politika hatékonyan segíti elő a kapcsolatok erősödését. jó példa erre a szovjetunió és india együttműködésének fejlődése. az említett tényező játszott szerepet például a szovjetunióhoz braziliához és mexikóhoz fűződő kapcsolatainak alakulásában.

szélesednek a szovjetunió kapcsolatai sok olyan országgal is, amelyek gazdasági és politikai téren még nagymértékben a nyugati imperialista hatalmaktól függenek és sok fontos kérdésben imperialistabarát irányvonalat követnek - állapítja meg koren brutyenc. - ez a fejlődés természetesen igen bonyolult, ellentmondásokkal terhes uton megy végbe, hiszen ezekben az országokban igen erős az imperialista befolyás. ezeknek az országoknak a szovjetunióval kapcsolatos politikájára két egymástól eltérő törekvés nyomja rá a bélyeget: egyrészt erősíteni akarják függetlenségüket, meg akarják szilárdítani pozícióikat az imperialista hatalmakkal szemben, s ezért fejlesztik kapcsolataikat a szovjetunióval. másrészt működik az uralkodó rétegek osztályösztöne, amely arra készíti őket, hogy elhatárolják magukat a szovjetuniótól, s az imperialista országok támogatásában keressenek menedéket.

... fl/tcs mj

09.43 020282 2016

10.15

sk0019 4 230 mtik1020

vietnami-kinai viszony

hanoi, 1982. február 2. /mti/ - vietnam népe baráti érzelmeket táplál a kínai nép iránt és türelmesen várja, hogy a pekingi hatóságok - mindkét ország érdekében - mikor lesznek hajlandók a kapcsolatok helyreállítására - írja hétfői kommentárjában a nhan dan, a vkp lapja. vietnam ösztönösen óhajtja az ellenségeskedések beszüntetését, hiszen ezt kívánja a két nép közötti hagyományos barátság is.

a vietnami kormány január 30-án újabb hivatalos javaslatot tett, amelyben indítványozza a határkörzetekben a fegyveres cselekmények azonnali beszüntetését, a vietnami-kinai tárgyalások harmadik fordulójának gyors felújítását. a pekingi vezető körök azonban mindeddig visszautasították hanoi kezdeményezését, amiért viselniük kell a felelősséget - írja kommentárjában a nhan dan.

dp/zsa kr mj

11.12 020282 0837

-.-

sk0020 4 230 mtik1021

arab parlamentek

kuwait, 1982. február 2. /reuter/upi/ - használják fegyverként az olajat és hirdessenek kereskedelmi embargót az izraeli megszálló politikát támogató egyesült államokkal szemben - erre szólította fel az arab kormányokat tizennégy arab ország parlamentje.

az arab interparlamentáris unió - amelynek tagja a parlament szerepét betöltő palesztin nemzeti tanács is - a kuvaiti fővárosban megtartott háromnapos értekezletének befejeztével, hétfőn elfogadott határozatban elítélte az arab népek jogaival és érdekeivel szemben ellenséges washingtoni politikát. a határozat a legteljesebb támogatásáról biztosította szíriát, felszólította az arab kormányokat, minden rendelkezésre álló eszközt fordítsanak izrael ellen, hozzanak hatékony és rugalmas intézkedéseket az egyesült államok térségbeli érdekei, valamint más, az izraeli agressziót támogató államok ellen.

a határozat javasolja az arab kormányoknak, hogy alkalmazzák az olajfegyvert, mondjanak ki kereskedelmi tilalmat az egyesült államokkal szemben, vonják ki betétjeiket az amerikai

H

12

S

pénzüntézetekből, állítsák le a közel-keleti amerikai beruházásokat és bontsák fel az amerikai vállalatokkal kötött szerződéseket.

az ülészenakon nem volt ott szaud-arábia, amelynek nincs parlamentje. riad egyébként a napokban közölte, nem hirdet és nem támogat olajszállítási tilalmat az egyesült államokkal szemben. megfigyelők szerint ennek hatása érződik azon, hogy a határozat nem a szíria által követelt olajembargóról, hanem a lazábban értelmezhető „olajfegyverről”, beszél.

a határozat a továbbiakban elítél minden külföldi, s elsősorban amerikai katonai jelenlétet a perzsa-öböl térségben.

az arab parlamentek közös arab stratégia kidolgozását sürgetik a libanont érő izraeli agresszió elhárításával kapcsolatban.

az ülészenakon határozat született arról is, hogy újabb nemzetközi és helyi erőfeszítésekre van szükség irak és irán tizenhét hónapja tartó háborujának befejezése érdekében.

km pn mj

11.16 020282 2023

-.-

sk0021 4 230 mtik1022

khaddam

beirut, 1982. február 2. /mti/ - az ensz-közgyűlés rendkívüli ülészenakát követően szíria az arab külügyminiszterek február 12-i rendkívüli értekezlete elé viszi a golan-fennsík izraeli annektálásának ügyét - jelentette ki abdel halim khaddam szíriai külügyminiszter. az an-nahar című beiruti lapnak adott interjújában khaddam nem ismertette a szíriai munkaokmányban javasolt ellenintézkedéseket, de felvázolta az izraellel és támogatóival szemben követendő arab stratégia alapelveit. ezek: erős szíria, szilárd arab szolidaritás, szoros együttműködés az arabok és a szovjetunió között. e három feltétel teljesítése szükséges a közel-keleti erőegyensúly helyreállításához. a damaszkuszi diplomácia vezetője megjegyezte, hogy az olajfegyver alkalmazása nem lehet sikeres hatékony arab katonai erő nélkül.

khaddam nagyra értékelte a szíria mellett kinyilvánított arab szolidaritást, de egészében sajnálatra méltónak nevezte az arab világ állapotát, azt, hogy egyes kormányok az izraeli agresszió elleni harctól távolosodó ügyekbe bonyolódtak.

Fi

13

S

kül

- 18 -

1982.02.02.

szíria belső helyzetéről szólva khaddam határozottan cáfolta az állítólagos puccskisérletről szóló híreket, szíria a legszilárdabb ország a térségben, mert haladó rendszere széles tömegbázisra és elkötelezett fegyveres erőkre támaszkodik - jelentette ki, hozzáfűzve, hogy mélységesen csalódní fognak azok, akik belső megrázkódtatásokra vagy változásokra számítanak szíriában.

bz/so pn ha
12.42 020282 1465

sk0022 4 230 mtik1023

a szerkesztőségek tájékoztatására.

fatah-szaika

beirut, 1982. február 2. /mti/ - mind a palesztinai felszabadítási szervezethez tartozó el-fatah, mind a szíriai befolyás alatt álló szaika gerillaszervezet cáfolta azt a jobboldali, falangista beállítást, miszerint a két palesztin gerillaszervezet között lezajlott hétfői beiruti fegyveres konfliktus holmi szíriai-palesztin ellentét megnyilvánulása lett volna. a két szervezet egybehangzó közlése szerint az elszigetelt, személyi eredetű viszály felelőseit a pfsz-rendfenntartó erők letartóztatták. a harcokban hárman életüket veszítették és többen megsebesültek.

a libanoni jobboldal ugyancsak szíriai-palesztin, illetve siita-palesztin ellentétek szítására igyekezett kihasználni az amal nevű siita szervezet és egyes baloldali pártok beiruti, majd dél-libanoni konfliktusát.

bz/so ha
12.44 020282 0869

Fi

18.05

---

kül

- 19 -

1982.02.02.

sk0023 4 230 mtik1024

ürprogramok - pentagon

new york, 1982. február 2. /taszsz/ - a the new york times értesülése szerint a columbia őszre tervezett negyedik útján az ürrepülőgép személyzete kísérleti felderítő eszközöket és más katonai berendezéseket helyez földkörüli pályára. a későbbiekben ugyancsak ürrepülőgépekkel oldanak meg a felderítő mesterséges holdak, továbbá lézer és más új típusu fegyverekkel ellátott katonai ürállomás-modulok folyamatos pályára helyezését is. ürrepülőgépek segítségével el is lehet aknásítani, a világűr, önműködő, gyilkos-műholdak, segítségével.

ezekből az elképzelésekből egyértelműen kiviláglik, hogy az ürprogramok névléges felelősét, az amerikai országos űrhajózási hivatalt /a nasa-t/ a hadvezetés függelékévé tegyék. már a columbia ürrepülőgép első két útján is a pentagon élvezte az elsőbbséget.

a pentagon, miközben egyre inkább saját igényeihez láncolja a nasa-t és kutatási programjait, egyidejűleg az amerikai légierő kebelén belül a közelmúltban létrehozta az ürprogramok parancsnokságát. kaliforniában, a vanderberg légitámaszponton megkezdtek ürrepülőter kiépítését katonai mesterséges holdak pályára bocsátására, colorado államban pedig létrehozták a katonai ürrepülésirányító központot.

vi lb ha

12.53 020282 1267

sk0024 4 230 mtik1025

kieg. az mtik. 1016. számú híréhez

ensz-golan-vita - trojanovszkij

new york, 1982. február 2. /taszsz/ - izrael agressziós politikája már régen kudarcot vallott volna, sőt a közel-keleten már régen megvalósult volna a békés rendezés, ha az egyesült államokból nem érkeznének szakadatlanul a fegyverek izraelbe, s ha sokmilliárdos dollárinjekciókkal nem táplálnák az izraeli hadigépezetet - mondotta oleg trojanovszkij, a szovjetunió állandó ensz-képviselője az ensz-közgyűlés rendkívüli ülészakán.

Fi

a szovjet diplomata felhívta a figyelmet: izrael agresszivitása egyenes arányban áll a neki juttatott amerikai segítség mértékével. igen jellemző - mondotta -, hogy az izraeli vezetők rögtön azután szánták el magukat a szíriával szembeni újabb ellenséges cselekedetre, a golan-fennsík bekebelezésére, hogy tel aviv és washington képviselői megerősítették a már amúgyis régóta létező amerikai-izraeli „stratégiai együttműködést”, így tel aviv valójában az egyesült államoktól kapta az áldást a golan-magaslatok annektálására.

a közel-keleti válságos helyzet felszámolása érdekében a szovjetunió kész együttműködni minden olyan erővel, amely az igazságos és valódi béke megteremtésére törekszik a térségben - szögezte le végül trojanovszkij.

sl pn ha
13.01 020282 1287

..-

sk0025 4 230 mtik1026 ...

Lengyel ellátás /1.rész/

Kelemen István, az mti tudósítója jelenti:

Varsó, 1982. február 2. /mti/ - lényegesen megfogyatkoztak, sőt helyenként teljesen el is tűntek a sorok az élelmiszerüzletek előtt varsóban az árreform bevezetését követően. ez részben annak tulajdonítható, hogy az emberek rendelkeznek bizonyos készletekkel - nagyjából viszont annak, hogy a háromszoros, olykor négyszeres árak láttán jobban meggondolják, mit és mennyit vásároljanak.

Országos körképeikben a központi lapok nem titkolják, hogy a családok túlnyomó többsége számára - a széleskörű rekompenzációs rendszer ellenére - a fokozott takarékoság időszaka következik. hangsúlyozzák ugyanakkor: a senkinek sem kellemes intézkedés elengedhetetlenül szükséges a gazdaság meggyógyításához, az infláció megfékezéséhez, a piaci egyensúly helyreállításához. eredményekről természetesen nagyon korai lenne beszélni: az árreform hatása leghamarább az első félév végén jelentkezhet majd.

Varsói megfigyelők egyetértenek abban, hogy olyan kényes műveletet, mint a nagyarányú áremelés, lehetetlen lett volna végrehajtani a december 13-ai megelőző káosz, anarchia közepette. ahhoz, hogy a lakosság higgadtan tudomásul vegye az intézkedéseket, nemcsak a megértés, a konzultáció kellett, hanem a szükségállapot bevezetése nyomán megerősödött társadalmi fegyelem is. a tájékoztató

Fi

eszközök minden lehetséges módon tudatják az emberekkel: azért kellett most, a rendkívül nehéz gazdasági helyzetben ilyen nagyarányú áremeléseket végrehajtani, mert a kérdés megoldása - évtizedek óta húzódott, az előző kormányok rösszul előkészített, hibás próbálkozásainak kudarca miatt. /folyt./

kn/zsa ai ha

13.26 020282 1689

..-

sk0026 4 230 mtik1027 ...

Lengyel ellátás /2.rész/

bizonyos óvatos reményekre jogosít a pap hírügynökségnek az a jelentése, miszerint januárban a gazdálkodók több húst, tejet és gabonát adtak el az államnak, mint a megelőző két hónapban. a jelek szerint van, vagy lesz fogantja az egyszeri gabonakölcsönre vonatkozó állami felhívásnak is, továbbá azoknak az intézkedéseknek, amelyekkel minden lehetséges módon korlátozni igyekeznek a hús feketepiaci forgalmát. a javulás azonban viszonylagos: mint a pap jelentéséből kiderül, a januárban felvásárolt hús mennyisége 34 ezer tonnával kevesebb a tavaly januárinál, összességében csak arra elegendő, hogy egy hónapra fedezze a jegyre vásárolható húst.

az amerikai takarmányszállítmányok leállításai miatt a tavalyi ötszáz ezer tonna helyett az idén csak mintegy 160 ezer tonna baromfi-hús kerülhet a piacra. nagy erőfeszítések történnek azért, hogy Lengyelország a jövőben önellátó legyen élelmiszerekből. ehhez egész iparágak mezőgazdasági célokra való átállítása szükséges; a folyamat tehát semmiképpen sem hozhat gyors eredményeket.

kn/zsa ai ha

13.29 020282 1095

Fi

..-

sk0027 4 230 mtik1028

brit távlatok

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1982. február 2. /mti/ - a brit konzervatív párt egyik ismert vezetője hétfőn borulató képet festett az ország gazdaságának jövőjéről. kijelentette, hogy az életszínvonal egyelőre elkerülhetetlenül süllyedni fog, s a rendkívül súlyos munkanélküliséget még jó darabig „az élet tényei, között kell számontartani.

Francis Pym, az alsóház vezére, a konzervatívok mérsékelt szárnyának mértékadó figurája önmagában nem mondott újdonságokat, de londoni megfigyelők lényegesen minősítik a különbséget, amely beszéde és Thatcher asszony bizalmas körének múlt heti megnyilatkozásai között tapasztalható. A miniszterelnök és pénzügyminisztere a parlamentben konok egyöntetűséggel hangoztatták, hogy a brit ipar versenyképessége javul, egyre több munkaalkalom teremődik, általában szólva tapinthatóvá válnak a visszaesés leküzdésének jelei.

Pym borulátását - vélik politikai körökben - a munkáspárt és a liberális-szociáldemokrata koalíció érvként fogja felhasználni ahhoz a tételéhez, hogy a jelenlegi konzervatív gazdaságpolitika képtelen megállítani az életszínvonal csökkenését. ezért a politikus „megrovásra, számíthat saját pártjától - még akkor is, ha beszéde egyáltalán nem Thatcher asszony gazdaságpolitikáját kívánta támadni, hanem általánosságban próbálta a brit társadalomban tapasztalható, szerinte túlzott várakozásokat lehűteni.

a pillanatnyi várakozás az, hogy a kormány március elején ugynevezett gazdaságélénkítő /tehát nem monetarista/, költségvetést terjeszt a parlament elé. Pym mondanivalója a közvéleményt éppen a Thatcherékbe vetett reményektől látszott óvni.

... ae/jp lb ha

13.34 020282 1697

F

sk0028 4 300 mtik1029

kanadai kp

Ottawa, 1982. február 2. /taszsz/ - a kanadai kommunista párt XXV. kongresszusa február 13-án kezdi meg munkáját az ország legnagyobb ipari központjában, Torontóban. az időpont egybeesik a párt megalakulásának 60. évfordulójával.

három hónap alatt valamennyi tartományban lezajlottak az előkészítő helyi pártkonferenciák, a kommunisták megválasztották kongresszusi küldötteiket, megvitatták a fő dokumentum tervezetét.

valamennyi szervezet támogatta a pártvezetésnek a lengyelországi eseményekkel kapcsolatos állásfoglalását, amely jóváhagyta a lengyel vezetésnek a helyzet rendezésére és az ellenforradalmi erők visszaszaverésére tett intézkedéseit és egyúttal elítélte az amerikai imperializmus beavatkozásait a lengyel népköztársaság belügyeibe.

vi lb ha
14.12 020282 0795

-.-

sk0029 1 230 mtik1030

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai mtik 1007 sz. hírünk / lengyelország - wojna.../

1. bek. 5. sorában a név helyesen:

r y s z a r d wojna

fi
14.19 020282 0167

F

-.-

sk0030 4 230 mtik1031

kuba - szovjet sajtó /1.rész/

moszkva, 1982. február 3. /mti/ - a kuba elleni „titkos háború”, újabb veszélyes fejleményeire, az ágyunaszád-diplomácia ujjászületésére hívja fel a figyelmet a szovjet sajtó több cikke. a lapok megállapítják: a legutóbbi időszakban washington ismét növelte fenyegetőzéseinek számát, felújította a kuba elleni propaganda-háborút, és sok jel mutat arra, hogy adott esetben kész segítséget nyújtani fegyveres támadáshoz is az egyesült államok területén kiképzett és felszerelt ellenforradalmi banditáknak.

a trud keddi száma a kuba elleni rágalmakról megállapítja: washingtonnak egyetlen egy vádját sem sikerült igazolnia, tényekkel alátámasztania, s nem sikerült meggyőznie a latin-amerikai államok többségét arról, hogy „kollektív intézkedésekre”, lenne szükségük a „forradalmat exportáló”, kuba ellen. az amerikai kormányzat azonban ennek ellenére sem hajlandó megbékélni azzal, hogy a nyugati féltekén szocialista ország létezik. az amerikai hegemonista körök minden eszközzel megpróbálkoznak.

„az állítólagos kubai fenyegetés hazug jelszavával az egyesült államok minden eszközzel növeli a feszültséget a karib-tenger térségében, a szabadság szigete körül”, - írja a szovjet lap, az amerikai hadgyakorlatokra, a kuba elleni tengeri blokádtervre utalva. „washington nyomást gyakorol az ország szomszédaira is, hogy szakítsák meg kölcsönösen előnyös kapcsolataikat kubával.” /folyt./

ki/jp ai

14.24 020282 1467

-.-

sk0031 4 230 mtik1032

kuba - szovjet sajtó /2.rész/

az izvesztyija az ágyunaszád-diplomácia ujjászületésével kapcsolatban megállapítja: az agresszív latin-amerikai politika irányelveit reagan hatalomra jutása előtt dolgozták ki az ugynevezett „santa fé”, csoport tagjai; olyan szélsőségesen konzervatív erők, amelyek minden áron meg akarják akadályozni a nemzeti felszabadító mozgalmak továbbterjedését a latin-amerikai kontinensen. az amerikai kormányzat most ennek a tervnek megvalósítását kívánja kieroszakolni, s ennek részét képezik a kuba

Fi

elleni akciók, valamint a nicaragua és a salvadori hazafiak ellen fogantatosított washingtoni intézkedések.

a kuba elleni amerikai vádak egyik legneveztesebb megnyilvánulásával foglalkozik a szovjetszkaja rösszija: washington azt állította, hogy kuba a nemzetközi kábítószerek-kereskedelem hálózatát használja fel arra, hogy fegyvereket juttasson a latin-amerikai felkelőknek. a lap rámutat: a kontinensen éppen kuba az egyetlen olyan ország, amely véget vetett a kábítószerek kereskedelmének, s a többi állammal, köztük az egyesült államokkal is együttműködik a narkotikumok terjesztői hálózatának felszámolásában.

a kuba elleni amerikai titkos háborúról egyébként könyv is jelenik meg moszkvában.

ki/jp ai

14.28 020282 1265

-.-

sk0032 4 230 mtik1034

határincidens-afgán tiltakozás

kabul, 1982. február 2. /taszsz/- az afgán demokratikus köztársaság külügyminisztériumába hívták pakisztán kabuli diplomáciai képviselőit ideiglenes ügyvivőjé, s átnyújtották neki az afgán kormány erélyes tiltakozását a január 29-én torkham körzetében történt határincidens miatt, amelynek során pakisztáni határőrök megölték egy afgán őrszemet.

tiltakozásában az afgán kormány mély fölháborodását fejezi ki a felelőtlen pakisztáni akcióval kapcsolatban. az afgán demokratikus köztársaság külügyminisztériuma főlhívja a figyelmet arra, hogy ez az ellenséges lépés súlyos következményekkel járhat, amelyekért a felelősség a pakisztáni kormányt terheli. kabul követeli, hogy pakisztán felelős körei tegyenek intézkedéseket a hasonló akciók megakadályozására, s a történetek kivizsgálását követően vonják felelősségre a bűnösöket.

scs ai

14.31 020282 0893

Fi

-.-

sk0033 4 230 mtik1035

Libanon

beirut, 1982. február 2. /afp/ - kétnapos látogatásra kedden beirutba érkezett brian ensz főtitkár-helyettes, hogy eliasz szárkisz libanoni elnökkel, valamint a külügy- és hadügyminiszterrel megbeszélést folytasson a libanoni ensz-erők tevékenységéről. a libanoni kormány azt szorgalmazza, hogy erősítsék meg a libanoni békefenntartó ensz-alakulatokat. úrquhart

wa pk
14.35 020282 0395

--

sk0034 4 230 mtik1036

madridi városi tanács

madrid, 1982. február 2. /mti/ - többheti huzavona után enrique tierno galvan, madrid polgármestere kiválasztotta az skp jelöltjeit azokra a városi tanácsi posztokra, amelyek öt tanácsosnak a spanyol kommunista pártból történt kizárása következtében megürültek. madrid új első polgármesterhelyettese juan francisco pla kommunista tanácsos lett.

a madridi városi tanácsban megüresedett posztok betöltése körüli vita egyik szakaszában felborulással veszélyeztette a kommunista és a szocialista párt közötti országos megállapodást, amely az 1979-es községtanácsi választások nyomán lehetővé tette, hogy az ország csaknem valamennyi nagyvárosát baloldali községtanácsok igazgassák.

a kinevezés elhuzódását az okozta, hogy a spanyol szocialista munkáspárt - választási megfontolásból - ki akarta használni az skp belső vitái nyomán kialakult helyzetet több fontos városi tanácsosi poszt megszerzésére. a vita végül a városfejlesztési poszt betöltésére összpontosult. ebben a kérdésben a kommunisták a madrid igazgatására született kommunista-szocialista paktum megmentése érdekében végül engedtek: az újonnan kinevezett kommunista városfejlesztési tanácsos mellé elfogadták egy szocialista igazgató kinevezését.

Leh/jp lb
14.51 020282 1273

Fi

--

sk0035 4 230 mtik1037

bush - merénylet

washington, 1982. február 2. /mti/ - feltehetően merényletet követtek el kedden, helyi idő szerint reggel george bush amerikai alelnök ellen. bush a fehér ház felé tartott, amikor gépkocsijára rálőttek. a jelentések szerint sem az alelnök, sem kísérete nem sebesült meg.

a titkosszolgálat eddig csak ennyit közölt, hogy valószínűleg „lövedék érte az alelnök gépkocsiját, néhány száz méterre a fehér háztól, washington belvárosában. bushon kívül csak testőrei ültek a gépkocsiban, amelynek utasai közül senki nem sérült meg.

az alelnök a massachusetts avenuen lévő rezidenciájából tartott a fehér házba. az utvonulat - biztonsági okokból - naponta változtatták. mint emlékeztetés, tavaly március 30-án revolveres merényletet követtek el ronald reagan ellen, ugyancsak washington belvárosában, amelynél mind azt elnök, mind kíséretének több tagja súlyosan megsebesült.

br/jp lb ha

15.02 020282 0932

--

sk0036 4 230 mtik1038

amerikai tv-show

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1982. február 2. /mti/ - a vasárnapi amerikai lengyel „show-műsorról,, lesújtó kritikák jelentek meg az osztrák sajtóban.

az osztrák szocialista párt központi lapja, az arbeiter-zeitung „politikai pornográfiának,, nevezte az amerikai programot, amelyben - mint a bécsi lap írja - felvonult hollywood izléstelenségének teljes kelléktára. politikai szempontból a képtelenség tetőpontja volt, amikor a török katonai diktatura vezetőjének érveit is felvonultatták a lengyelországi helyzet megbélyegzésére. az egész bohóckodásban csak egy a kár - vonja le következtetését az arbeiter-zeitung glosszairója: az, hogy olyan személyek, mint mitterrand, helmut schmidt és henry fonda is nevüket adták az egészhez.

Fi

a polgári kurier szerint is beigazolódtak az amerikai politikai kabaréval kapcsolatos előzetes fenntartások. reaganék show-ja figyelmen kívül hagyta az európaiak izlését és mentalitását. az is lehet természetesen - olvasható a bulvárlap kritikájában -, hogy az európaiak nem akarják megérteni az amerikai izlést....

a kommunista volksstimme kommentárja az amerikai elnöknek a lengyel szakszervezetekkel kapcsolatos aggodalmaira utalva emlékeztetbe idézi a világszerte ismert képsorokat, amikor az fbi emberei megbilincselve elhurcolták az amerikai repülésirányító szakszervezetének vezetőit, mert nem engedelmesködtek az elnöki ultimátumnak. a vasárnap sugárzott lengyelország-show azonban nem csupán az amerikai politika jelenlegi irányítóira vet rossz fényt, hanem az osztrák televízió vezetőire is, akik - ha részletekben is - de izelítőt adtak a tengeren túli izléstelenségből, írja a lap.

... sz/jp lb ha

15.14 020282 1722

..-

sk0037 4 230 mtik1040

finnország

helsinki, 1982. február 2. /mti/ - a finn köztársasági elnökválasztást követően megkezdődnek a kormányalakítási tárgyalások. a parlament szerdán megnyíló tavaszi ülészakán minden bizonnyal újra johannes virolainen választják meg a parlament elnökévé. feladata lesz - a köztársasági elnök megbízásából - a parlamenti pártok közötti tárgyalások megindítása, még mielőtt a köztársasági elnök által kijelölt miniszterelnök kormányalakítási tárgyalásokba kezd.

a jövőző miniszterelnök kinevezése minden bizonnyal elhúzódik. mauno koivisto már bejelentette, hogy a centrum pártnak szándékszik a miniszterelnöki tórcát juttatni. amióta azonban paavo värynen, a centrum párt elnöke nyilvánosan visszautasította a centrumnak felkínált kormányrudat, a jövőző kormány miniszterelnökének személyét és pártját illető találgatások köre tágult. a pártönkivüli esko rekola, volt külkereskedelmi miniszter neve mellett felmerült a külügyminiszteri tórca biztos várományosának hitt/ kalevi sorsa, a szociáldemokrata párt elnöke, valamint a népi demokratikus szövetség elnöke, kalevi kivistö személye is. a kommunista párt felfogása szerint egyébként az elnökválasztás baloldali győzelmét azzal kellene megerősíteni, hogy nem centrum párti, hanem baloldali politikus kerüljön a miniszterelnöki székbe.

R

a miniszteri tórcák elosztását illető kérdésekkel foglalkozott a finn szociáldemokrata párt politikai bizottságának legutóbbi ülése is. a határozat szerint a kormányprogram megbeszélésével kell kezdeni a kormányalakítási tárgyalásokat és csak azután lehet a különböző miniszteri posztok betöltésének személyi kérdéseiről tárgyalni.

... gáti/zsa lb ha

15.34 020282 1681

..-

sk0038 4 230 mtik1041

genf

genf, 1982. február 2. /taszsz/ - kedden genfben teljes ülést tartottak az európai középhatótávolságu nukleáris fegyverek korlátozásáról folyó szovjet-amerikai tárgyalások keretében.

... dr ha

15.35 020282 0215

..-

sk0039 4 230 mtik1042

perui kp

lima, 1982. február 2. /taszsz/- hétfőn limában végetért a perui kommunista párt viii. rendkivüli kongresszusa. a legmagasabb pártfórum megválasztotta a kp új központi bizottságát, amely még ugyanaznap megtartotta első ülését.

a kb teljes ülésén, amelyen jorge del prado, a központi bizottság újjáválasztott főtitkára elnökölt, megválasztották a kb politikai bizottságának tagjait.

... scs ai ha

15.40 020282 0427

R

..-

sk0040 4 230 mtik1043

dozier - sajtóértekezlet - 1. rész

vicenza, 1982. február 2. /mti-ap/upi/reuter/ansa/ - újabb sajtóértekezletet tartott kedden James Lee Dozier amerikai tábornok, akit múlt hét csütörtökjén szabadított ki az olasz rendőrség a „vörös brigádok”, elnevezésű terrorszervezet fogságából.

Dozier megerősítette, hogy december 17-i elrablása után a terroristák azonnal Padovába vitték, ahol egy lakásban felállított sátorban, ágyhoz láncolva őrizték. Eleinte nem tudta, hány terrorista tartja fogva, csak az őrségváltásokból következtetett arra, hogy négy fegyverest bíztak meg őrzésével. A tábornok szerint fogvatartói „értelmesebbnek tünnek mint gondolta”, s feltehetően a terrorszervezet legképzettebb tagjai voltak.

Mint mondotta, a terroristák számára nehézséget okozott a „kihallgatás”, mivel ő keveset tud olaszul, fogvatartói pedig angolul nem beszéltek jól. Végül egy hét után a terroristák szereztek egy olasz-angol szótárt, és ennek segítségével igyekeztek szót váltani. A tábornok szerint elrablói nem tettek komoly erőfeszítést, hogy NATO-titkokat szedjenek ki belőle. A mindvégig maszkot viselő terroristák egyébként arra kényszerítették, hogy vagy fül dugót viseljen, vagy reggeltől estig fejhallgatóval vagy beat-zenét hallgasson. Ez utóbbi volt a legnehezebben elviselhető. A terroristák egyébként nem bántalmazták s megengedték, hogy olvasson.

A sajtóértekezlettel egyidőben az olasz parlament alsóháza vitát tartott Dozier kiszabadításának körülményeiről. Giovanni Spadolini kormányfő arra figyelmeztetett, hogy hosszú és nehéz harcot kell még vívni a terrorizmus ellen az országban. Virginio Rognoni kereszténydemokrata párti belügyminiszter egyebek között ugyancsak az elbizakodottságtól óvott. /folyt./

... lp lb ha

15.48 020282 1764

Fi

--

sk0041 4 230 mtik1044

dozier-sajtóértekezlet - 2. rész

az olasz kommunista párt parlamenti szóvivője elismeréssel szölte a rendőrségnek az utóbbi hónapokban kifejtett terrorizmusellenes erőfeszítéseiről, de bírálta az igazságügyminisztert, mivel az a rendőrség és a fegyőrség katonai jellegének megszüntetése ellen foglalt állást.

... lp lb ha

15.50 020282 0338

--

sk0042 4 230 mtik1045

genf - leszerelési

genf, 1982. február 2. /taszsz/ap/ - kedden negyven ország képviselőjének részvételével megkezdődött a genfi leszerelési bizottság ülészsaka.

A tanácskozás napirendjén az általános és teljes leszereléssel, valamint bizonyos fegyverzetek csökkentésével, illetve teljes betiltásával kapcsolatos kérdések szerepelnek. Áttekintik a nukleáris fegyverkezési hajszát megfékezésével, valamint a vegyi fegyverek és a neutronfegyver betiltásával kapcsolatos feladatokat. A bizottság megvitatta azt a szovjet javaslatot is, amely megtiltáná, hogy a világűr a fegyverkezési hajszát színterévé tegyék.

A tanácskozás megnyitóján közzétették Javier Pérez de Cuellar ENSZ-főtitkár üzenetét. A főtitkár a „konfrontációs irányvonal” további elhatalmasodása helyett mielőbbi megbízható és érdembeli haladást, sürget a fegyverzetek csökkentése és a leszerelés terén. Javier Pérez de Cuellar üdvözölte az európai közép-hatótávolságú nukleáris rakéták korlátozásáról kezdett szovjet-amerikai megbeszéléseket, s egyúttal kifejezte reményét, hogy hamarosan megkezdődnek a stratégiai nukleáris fegyverek csökkentéséről is a tárgyalások a két nagyhatalom között.

... tu ai

15.52 020282 1196

Fi

--

sk0043 4 230 mtik1046

egk - költségvetés

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1982. február 2. /mti/ - a közös piac miniszteri tanácsa a luxemburgi egk-törvényszékhez fordul, hogy az tisztázza a tanács és az európai parlament közötti vitát az 1982. évi költségvetés körül. a miniszteri tanács hétfőn este az állandó képviselők útján hozott döntést erről, többségi szavazással. olaszország és görögország képviselője ellenezte, hogy az ügyet a törvényszék elé vigyék.

a közös piaci költségvetést a római szerződés szerint a miniszteri tanács, a kormányok fogadják el, az európai parlamentnek azonban joga van a költségek mintegy negyedét kitevő úgynevezett „nem kötelező kiadásokat”, bizonyos határig módosítani. decemberben a strasbourgi testület olyan formában fogadta el az 1982. évi 22 milliárd talléros /közös piaci elszámolási egység - ecü/ közös költségvetést, hogy az a szociális és területfejlesztési „nem kötelező” kiadásoknál 200 millióval meghaladja a miniszteri tanácsban korábban jóváhagyott összegeket.

1979 óta minden évben ellentét támadt az európai parlament és a miniszteri tanács között a költségvetés összegében. ezek a viták hosszas egyezkedés után rendeződtek, a költségvetéseket többször módosították.

leo tindemans belga külügyminiszter, a tanács soros elnöke hangoztatta, hogy az elhatározás nem az európai parlament és annak költségvetési jogköre ellen irányul, inkább az a célja, hogy a jövőbeni ellentéteket kiküszöböljék. a törvényszék döntse el, mely kiadások számítanak a „nem kötelezők”, közé. a tanács egyben úgy döntött, hogy a kormányok az európai parlament által megemelt kiadásoknak megfelelő hozzájárulásukat fizessék erre az évre.

piet dankert, az európai parlament elnöke kifogásolta a törvényszék bevonását a költségvetési vitába. „olyan politikai hatáskörrel ruházzuk így fel a törvényszéket, amelynek az nem is tud megfelelni”, - jelentette ki.

az egk miniszteri tanácsában egyébként rövid időn belül másodszor hoznak többségi szavazással döntést. a szovjetunió elleni kereskedelmi szankciók lehetőségének tanulmányozását is szótöbbséggel fogadták el a múlt héten. az elmúlt években kialakult gyakorlat szerint általában egyhangú egyetértéssel hozzák meg a közös piaci döntéseket.

mp/jp lb

16.18 020282 2289

F

-.-

sk0044 4 230 mtik1047

belga kp - kongresszus

brüsszel, 1982. február 2. /mti/ - a belga kommunista párt központi bizottsága március 26-28-ra összehívta a párt soron következő, xxiv. kongresszusát. a kb megvitatta és jóváhagyta a kongresszusi irányelveket, ezeket később teszik közzé.

mp /mh lb

16.26 020282 0294

-.-

sk0045 4 230 mtik1048

pfsz - mitterrand

párizs, 1982. február 2. /mti/ - ibrahim szusz, a pfsz párizsi képviselője, kedden újságírók előtt kijelentette, hogy mitterrand elnök izraeli látogatása bátorítást nyújt azoknak, akik annektálták jeruzsálemet és a golan-fennsíkot. minthogy az izraeli kormány nem tett le arról a szándékáról, hogy folytassa az annektálási akciókat, a pfsz nem tartja helyesnek a francia elnök izraeli látogatását. azokkal kell a békét keresni, akik a békét akarják - mondotta a pfsz képviselője.

hozzáfüzte: begin folytonosan agresszív cselekedeteket követ el az arab országokkal és a palesztin néppel szemben. ha franciaország segíteni akar a béke keresésében és a megoldás föllelésében, akkor az igazság oldalára kell állnia, az igazság pedig az áldozat oldalán van.

ds/jp pk

16.33 020282 0806

F

-.-

sk0046 4 230 mtik1049

ali nasszer mohammed ...

aden, 1982. február 2. /adn/ - az arab országok diplomáciai lépéseket tesznek a felfüggesztett fesi csúcskonferencia folytatása érdekében - erősítette meg ali nasszer mohammed, a jemeni szocialista párt központi bizottságának főtitkára, a népi jemen legfelsőbb népi tanácsa elnökségének elnöke, kormányfő. a jemeni vezető a népi tanács tizedik ülészakán beszélt.

beszámolójában ali nasszer mohammed méltatta azoknak a folyamatosan fejlődő kapcsolatoknak a jelentőségét, melyek a népi jement a szocialista országokhoz fűzik. ezzel összefüggésben megemlékezett az ndk-ban, magyarországon és bulgáriában tett látogatásáról, amely új ösztönzést adott e kapcsolatoknak. végezetül az imperializmus és a cionizmus agresszív terveivel szembeni fokozott arab szolidaritást sürgetett.

... kf pk
16.58 020282 0826

-.-

sk0047 4 230 mtik1050

iráni tiltakozás ...

teherán, 1982. február 2. /mti-afp/ - irán kedden tiltakozott amiatt, hogy szeptemberben bagdadban kívánják megtartani az el nem kötelezett országok csúcserkeztetét - jelentette be a teheráni rádió.

a rádió idézte az iráni külügyminisztérium közleményét, amely az iráni-iraki háborúra utalt. a közlemény ugyanakkor felkérte az el nem kötelezett mozgalom soros elnökét, hogy tanulmányozzák az iráni-iraki háború problémáját az el nem kötelezett országok külügyminisztériumainak következő, havannában tartandó értekezletén.

... sr pk pi
17.23 020282 0574

Nm

-.-

sk0048 4 230 mtik1051

polisario - franciaország

párizs, 1982. február 2. /mti/ - a nyugat-szahara területi integritását védelmező polisario front a francia hatóságok beleegyezésével hivatalos képviselést nyit párizsban - jelentette be kedden a francia fővárosban egy sajtóértekezleten fadel ismail, az észak-afrikai szervezet európai osztályának vezetője. hangsúlyozta: a képviselést létesítésének célja az, hogy elősegítse a polisario front által kikiáltott saharai arab demokratikus köztársaság és franciaország kapcsolatfelvételét.

franciaország nem ismeri el ennek a területnek az önálló államiségét. a képviselést elsődlegesen arra fog törekedni, hogy párizs közvetlen és hivatalos párbeszédbe bocsátkozzék a polisario fronttal. fadel ismail kifejezte reményét, hogy franciaország beszünteti a marokkóba irányuló fegyverszállításait, mint ismeretes, marokkó saját területének tekinti nyugat-szaharát, és megszállva tartja a volt spanyol gyarmat jelentős részét.

ds/jp ku pi

17.27 020282 0986

-.-

sk0049 4 230 mtik1052

rövid hírek ...

brüsszel, 1982. február 2. /afp/ - mintegy hatvan belgiumban tanuló zairei diák kedden elfoglalta hazája brüsszeli nagykövetségét. a diákok akciójukkal az ellen tiltakoznak, hogy a zairei kormány bezárta kínshasában az egyetemét és több egyetemistát letartóztatott. az első jelentések szerint a követségfoglalás során semmiféle sebesülés nem történt.

munkanélküliség ...

koppenhága, 1982. február 2. /taszsz/ - a nyugat-európai munkanélküliség problémájának megvitatására nemzetközi konferencia kezdődött frederikssund dán városban. a tanácskozáson neves nyugat-európai politikusok, társadalmi aktivisták és szakszervezeti képviselők vesznek részt.

Nm

ötösikrek

gent, 1982. február 2. /ap/ - ötösikreknek adott életet kedden egy belga asszony. az ikrek közül négy fiú és egy lány. az újszülöttek és édesanyjuk állapota kielégítő.

kambodzsai pártplénum

hanoi, 1982. február 2. /mti/ - phnom penhben közleményt adtak ki a kambodzsai népi forradalmi párt központi bizottsága 3. üléséről, amelyen áttekintették az 1981-es gazdasági-politikai eseményeket, kijelölték az 1982-es állami tervfeladatokat, valamint határozatot fogadtak el a szervező és az ideológiai munkáról. a plénum a kb politikai bizottság tagjai közé köoptálta K ang sarint, a központi bizottság tagját, belügyminisztert.

balszerencsés vonatrablók

lugano, 1982. február 2. /afp/ap/dpa/ - öt ismeretlen fegyveres kedden kirabolta a lugano-zürich között közlekedő vonat postakocsiját. a rendőrségi tájékoztató szerint a banda egyik tagja a vonaton utazott és a vészfékkel a nyílt pályán megállította a szerelvényt. a másik négy fegyveres betört a postakocsiba, ahol négy alkalmazott tartózkodott. a rablók az egyik postást és a leszálló mozdonyvezetőt megsebesítették, majd elmenekültek a postaszákokkal. az első svájci vonatrablás forgatókönyvé szinte pontosan megegyezett az 1963-as angliai nagy vonatrablással. csupán egy pontban volt jelentős különbség: az akkori milliós zsákmány helyett most csak néhány ezer svájci frankot és a szokásos postai küldeményeket tudták megszerezni a rablók.

... gó/dp pk pi

17.32 020282 2143

..-

sk0050 4 230 mtik1053

belga kormány - különleges hatáskör

brüsszel, 1982. február 2. /mti/ - a belga szenátus is jóváhagyta kedden reggel - egész éjszakán át tartó vita után - a kormányt különleges hatáskörrel felhatalmazó törvényt. ennek értelmében wilfried martens kereszténydemokrata-liberális jobb-közép kabinetje rendeletekkel kormányozhat ez év végéig, a parlament hozzájárulása nélkül.

Nm

az előterjesztést a képviselőházban már január 18-án jóváhagyták. a szenátusban kilencvenhárman szavaztak mellette, hetvenen /a szocialisták és a vallon nacionalisták/ ellene, míg öten tartózkodtak.

a martens-kormány a szociális kiadások erőteljes csökkentésével kívánja elfogadható mértékűre leszorítani az állami kiadások túrheterellennek ítélt /a nemzeti össztermék 14 százalékát elérő/ hiányát. ezenkívül adókedvezményekkel, valamint bércsökkentésekkel akar segíteni a vállalatokon, elsősorban azért, hogy kedvezőbb legyen külpiaci fellépésük. a szakszervezetek ellenzik ezt a politikát, különösen a kilátásba helyezett 3-5 százalékos bércsökkentést. tiltakozásul február 8-ra országos sztrájkot hirdettek meg.

... mp/mh ku pi

17.35 020282 1129

..-

sk0051 4 300 mtik1054

két ensz-hír

bécs, 1982. február 2. /mti/reuter/ - február 1-től ismét az osztrák külügyminisztérium szolgálatában áll kurt waldheim, az ensz múlt év végén leköszönt főtitkára. a 63 éves politikus, aki március 10-ig „átköltözési szabadságon” van, kreisky kancellár elképzeléseinek megfelelően „rendkívüli feladatokat ellátó”, nagykövetségként fogja hasznosítani nemzetközi tapasztalatait.

/a reuter brit hírügynökség a hírrel kapcsolatban emlékeztet arra, hogy az ensz szabályzata szerint a világszervezet „nyugalmozott főtitkárai”, nem fogadhatnak el olyan kormánytisztviselőket hazájukban, amelynek gyakorlása közben a főtitkári minőségükben esetleg tudomásukra jutott bizalmas értesülések felhasználása más országok számára kellemetlen lehet./

xxx

felértékelődött az osztrák főváros, mint a világszervezet harmadik központja. az ensz új főtitkára, pérez de cuellar főtitkár-helyettesi minőségben magas rangú ensz-diplomatát tervez

Nm

kinevezni a bécsi ensz-szervezetek tevékenységének összehangolására, az ensz-komplexum irányítására. a „bécsi ensz-hivatalok főigazgatójának,, - ez lesz az új tisztség megnevezése - kiletét később jelentik be.

... sz sg ku pi

18.22 020282 1219

..--

sk0052 4 230 mtik1055

törökország

ankara, 1982. február 2. /mti-afp/ - bülent ecevit volt török kormányfő, akit hétfőn bocsátottak szabadon a török hatóságok, kedden első nyilatkozatában újra bírálta az ankarai vezetést. ecevitet tavaly decemberben egy katonai bíróság három hónapi szabadságvesztésre ítélte, mert a volt miniszterelnök a katonai kormányzat rendelkezését megszegve politikai nyilatkozatot tett.

ecevit külföldi újságírók előtt kijelentette, hogy szabadlábba helyezése ellenére valósággal még mindig fogságban érzi magát, mert szólásszabadságát továbbra is korlátozzák. közölte: azért ítéltek el, mert bűnnek vették, hogy cáfolta a pártja /a köztársasági néppárt/, és személy szerint ellene felhozott vádakát.

ankara /mti-upi/ - a törökországi katonai kormányzat 1980. szeptembere, azaz hatalomra jutása óta a terrorizmus elleni küzdelemben több mint huszonnégyezer embert tartóztatott le, tíz terroristát végeztetett ki - jelentették be kedden a katonai hatóságok.

a hivatalos nyilatkozat szerint a katonai hatalomátvétel óta 7032 személyt - köztük 13 volt politikust és 64 szakszervezeti aktivistát - vettek őrizetbe. jelenleg naponta átlag öt ember esik politikai célzatu erőszakos cselekmények áldozatául, míg 1980. szeptembere előtt naponta átlag husz embert gyilkoltak meg a terroristák.

... lp ku pi

18.28 020282 1336

Nm

..--

sk0053 4 300 mtik1056

kreisky - lengyelország

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1982. február 2. /mti/ - bruno kreisky osztrák kancellár kedden újságírók előtt pontosította a napokkal korábban a lengyel katolikus egyház felelősségéről tett - azóta osztrák egyházi, illetve bizonyos jobboldali politikai körökben hevesen támadott - kijelentéseit. ezek szerint a kancellár jelentős erkölcsi tényezőnek ismeri el a lengyel katolikus egyházat, de továbbra is elvitatja tőle azt a képességet és jogot, hogy irányítsa a szakszervezeti mozgalom tevékenységét. kreisky szerint az egyháznak viszont jelentős szerepe lehet a lengyel társadalom különböző rétegei közötti párbeszéd és közeledés elősegítésében, és különösen a kormány és a szakszervezet képviselői kapcsolatfelvételének első szakaszában.

egyebekben az osztrák kormányfő újságírók kérdésére válaszolva elismerte, hogy a jaruzelski-kormány, illetve annak képviselői megnyilatkozásaikban ismételten hitet tesznek a nemzeti egyetértés és párbeszéd fontossága, a megkezdett reformtörekvések politikájának folytatása mellett. a szocialista párti politikus megítélése szerint a nyugati államok azzal „segíthetnek a lengyel népet, ha számonkérően figyelemmel kísérik ezen említett állásfoglalások sorsát,, az osztrák kancellár ugyanakkor kifejtette, hogy a rendkívüli állapot bevezetését követő fejlemények tükrében borulatóan ítéli meg „a lengyel társadalomban keletkezett szakadékok áthidalásának esélyeit, lehetőségeit,,.

mint emlékezetes, bruno kreisky a korábbi hónapokban olyan értelemben nyilatkozott, hogy a jaruzelski-kormánynak „meg kell adni a lehetőséget és bizalmat a súlyos válságból kivezető ut megtalálásához,,.

... sz/dj ku pi

18.40 020282 1721

Nm

..--

sk0054 4 230 mtik1057

Lengyel külpolitika

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

Varsó, 1982. február 2. /mti/ - a lengyel külpolitika alapvető feladata továbbra is az, hogy biztosítsa a lehető legkedvezőbb külső feltételeket a belső válság saját erőből történő leküzdéséhez. a belső nehézségek, valamint az országgal szembeni ellenséges kampányok nem ingatták meg Lengyelországnak azt az eltökélt szándékát, hogy a jövőben is aktív nemzetközi tevékenységet kíván folytatni.

ezt hangsúlyozta lengyel újságíróknak tartott keddi sajtóértekezletén József Wierzbicki külügyminiszter-helyettes. rámutatott: Lengyelország, amely az év eleje óta tagja az ENSZ biztonsági tanácsának, hozzá kíván járulni a békével, a biztonsággal, a nemzetközi együttműködéssel, valamint a fegyverkezési hajszá megszüntetésével kapcsolatos alapvető problémák megoldásához. a többi szocialista országgal együtt szembeszegülünk azokkal a próbálkozásokkal, amelyek célja: lengyelország elleni vádaskodások és gyanúsítgatások színhelyévé változtatni a madridi találkozót, - mondotta Wierzbicki.

Antoni Karas külkereskedelmi miniszter-helyettes, aki szintén részt vett a sajtóértekezleten, az amerikai és a nyugat-európai országok gazdasági korlátozó intézkedéseiről szólva kijelentette, hogy azok főként a lengyel lakosság élelmiszer-ellátását és az ipar különféle ágazatainak fejlesztését befolyásolják. a jelenlegi helyzetben - mondotta Karas - megnövekszik a szocialista országokkal való együttműködés szerepe, és egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert a fejlődő országokkal való gazdasági kapcsolatok is.

... kn/im pl pi

18.45 020282 1611

Mm

-.-

sk0055 4 230 mtik1058

hírek Lengyelországból

Varsó, 1982. február 2. /mti/

Árelenőrző helyi munkacsoportok megalakítására szólította fel a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának titkársága a pártbizottságokat és az alapszervezeteket. mint a felhívás hangsúlyozza, az üzemi pártszervezeteknek mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy az önállóan gazdálkodó vállalatok ne éljenek vissza az árak meghatározásának lehetőségével, ne próbálják a fogyasztókra hárítani a szervezetlenségből, a nyers- és alapanyagok gazdaságtalan feldolgozásából eredő veszteségeket. a kb-titkárság direktívája értelmében az üzemi árelenőrző csoportokban a vállalatok legjobb szakembereinek kell részt venniük, párttagoknak és párton kívülieknek egyaránt. minden munkacsoport létszámának felét a termelésben közvetlenül résztvevő dolgozóknak kell alkotniuk. a csoportok kötelessége, hogy tiltakozzanak, ha saját vállalatuk indokolatlanul magas árakat szab meg termékeire, s amennyiben észrevételeiket a vállalatvezetés figyelmen kívül hagyja, a területileg illetékes árfelügyelőséghez kell fordulniuk panasszal. egyidejűleg az árfelügyeleti szerveket utasították, hogy a dolgozók életkörülményeinek védelmében feltétlenül vegyék figyelembe az említett munkacsoportok észrevételeit.

x x x

Lengyelország több körzetében, közülük is főként a plocki vajdaságban továbbra is súlyos az árvízhelyzet. plock térségében éjjel-nappal dolgoznak egyrészt a vízszint csökkentésére, másrészt a még el nem öntött területeket védő gátak erősítésén. gondot okoznak a megáradt folyók a górzóví és a szeczinai vajdaságban is.

... kn/im pl pi

18.55 020282 1674

Mm

-.-

sk0056 4 300 mtik1059

delhi tárgyalások-kína

peking, 1982. február 2. /mti/ - a keddi zsenmin zsipao kommentárban foglalkozott agha sahi pakisztáni külügyminiszter indiai látogatásával, az indiai-pakisztáni tárgyalásokkal. a sajátos kínai értékelés szerint üdvözlendő tény, hogy a két ország javítani óhajtja kapcsolatait akkor, amikor „a szuperhatalmak nyugat-ázsiai és közel-keleti - késhegyre menő - versengése miatt a helyzet dél-ázsiaiában súlyosan megromlott,„.

a kínai pártlap az általános megállapításokon túlmenően - az ok-okozati viszonyt figyelmen kívül hagyva - a szovjetunió afganisztánnal kapcsolatos politikáját teszi felelőssé a feszültségért. kína pakisztán amerikai felfegyverzését is ebből a szempontból ítéli meg: álláspontja szerint indának nem kell félnie a több milliárd dolláros amerikai katonai segély - többek között f-16-os repülőgépek szállítása - miatt, mert a katonai támogatás „korlátozott,„ nem borítja fel az india és pakisztán közötti katonai egyensúlyt. peking szerint az amerikai fegyverekre islamabadnak, ugymond, az afganisztán felől leselkedő veszély miatt van szüksége.

nc/dj pl pi

18.59 020282 1127

-.-

sk0057 4 230 mtik1060

szocialista internacionálé-delegáció moszkvában

moszkva, 1982. február 2. /mti/ - ismét moszkvában tárgyal a szocialista internacionálé leszerelési konzultatív tanácsának küldöttsége kalevi sorsa volt finn miniszterelnöknek, a finn szociáldemokrata párt elnökének vezetésével. a küldöttség, amelyben számos szociáldemokrata és szocialista párt képviselteti magát, szovjet vezetőkkel, leszerelési szakértőkkel folytat tárgyalásokat. a delegációt kedden fogadta borisz ponomarjov, az szkp kb politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára.

a szocialista internacionálé leszerelési küldöttsége utoljára 1979-ben folytatott tárgyalásokat moszkvában. kalevi sorsát akkor fogadta leonyid brezsnyev, az szkp kb főtitkára, és részletesen kifejtette előtte a szovjetunió álláspontját a leszerelés legfontosabb kérdéseiről. a szocialista internacionálé küldöttsége

Nm

az egyesült államokat is felkereste. akkori konzultációik, a különböző leszerelési szakértőkkel, a szocialista és szociáldemokrata pártokkal folytatott tanácskozásaik alapján a szocialista internacionálé megbízásából dokumentumot dolgoztak ki a leszerelés kérdéseiről, s ezt kívánják most ismertetni a szovjetunió vezető leszerelési szakértőivel. az akkori munkabizottság ma a szocialista internacionálé leszerelési konzultatív tanácsa néven folytatja tevékenységét, amelyet szovjet részről több ízben is fontosnak és hasznosnak minősítették, leszögezve: a szovjetunió, az szkp a leszerelés érdekében kész messzemenően együttműködni minden jószándéku erővel, kész megvitatni és elfogadni minden hasznos javaslatot.

a keddi megbeszélésen szovjet részről jelen volt többek között leonyid zamjatyin, az szkp kb nemzetközi tájékoztatási osztályának vezetője, georgij arbatov akadémikus, az akadémia egyesült államok-kanada intézetének igazgatója, nyikolaj inozemcev akadémikus, a világgazdasági és nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó akadémiai kutatóintézet elnöke és több más vezető szovjet leszerelési szakember.

a szocialista internacionálé küldöttsége szerdán folytatja megbeszéléseit a szovjet fővárosban.

ki/dj pl pi

19.04 020282 2126

-.-

sk0058 4 230 mtik1061

havanna - diplomácia /1. rész/

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1982. február 2. /mti/ - kanadának tiszteletben kell tartania kubának azt a jogát, hogy saját maga válassza meg politikai rendszerét, és más országokat, mindenekelőtt az egyesült államokat szintén erre kell kérnie - jelentették ki kanadai parlamenti képviselők, miután visszaérkeztek országukba latin-amerikai körutjukról. a küldöttség a kanadai parlament külügyi és hadügyi albizottságának megbízásából különböző közép-amerikai és karibi országokban, köztük kubában járt. útja végén ajánlásokat tesz az ottawai kormánynak.

Nm

maurice dupras liberális képviselő, a küldöttség vezetője sajtóértékesítésén kijelentette: kuba elszigetelése „senkinek sem lenne jó”, és kanadának „elő kellene segítenie a probléma rendezését”, a többi között a kubai rendszerrel kiépítendő újabb gazdasági kötésekkel.

a kubának nyújtandó kanadai támogatásról megjegyezte, hogy „a kubaiak megérdemlik a segítséget. mindenféleképpen üdvös olyanokat támogatni, akik már bebizonyították, hogy képesek magukon segíteni”,.

megfigyelők emlékeztetnek arra, hogy a két ország kereskedelmi kapcsolata gyümölcsözően alakul. tíz évvel ezelőtt kanada 55 millió dollár értékű árut exportált az országba, s a tervek szerint ez a szám hamarosan 500 millióra emelkedik.

a kanadai küldöttségen kívül a nyugati félteke egy másik fontos országának, brazilának küldöttsége is a szigetországban járt. e látogatás már csak azért is felkeltette a megfigyelők érdeklődését, mert 1964 óta az egyesült államok nyomására a két ország között nem volt sem kereskedelmi, sem diplomáciai kapcsolat.

a brazil kereskedelmi társaságok szövetségének küldöttségét ruy barreto, a szövetség elnöke vezette. barreto közölte: lehetséges, hogy küldöttségével hamarosan, esetleg még márciusban visszautazik kubába, s a szigetország kereskedelmi kamarájával együttműködési szerződést ír alá. e jegyzőkönyv aláírása tulajdonképpen a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok felvételével lenne egyenértékű. /folyt./

ml/mh bd pi

19.09 020282 2091

Nw

..-

sk0059 4 230 mtik1062

havanna - diplomácia /2.rész/

a jelek szerint a brazil társadalom jelentős tényezői értenek egyet a két ország közötti kapcsolatok normalizálásának gondolatával. nemrég norton masedo ellenzéki képviselő szólította fel a brazil kormányt, hogy vegye fel a normális diplomáciai viszonyt havannával. a teljes diplomáciai viszony helyreállítása - vélekedett - egész latin-amerika független fejlődését segítené elő.

ml/mh bd pi

19.11 020282 0441

..-

sk0060 4 230 mtik1063

közel-keleti hírek

kairó, 1982. február 2. /upi/ - egyiptom továbbra is lezárva tartja libiai határát - jelentette ki kedden egy kairói kormányzóvivő, kivételesnek nevezve azt, hogy hétfőn 27 egyiptomi család közvetlenül libiából utazhatott haza egyiptomba. korábban olyan hírek terjedtek el, hogy a határ megnyitása tartósabb lesz.

damaszkusz /ap/ - a szíriai szakszervezetek általános szövetségének főlhívására kedden damaszkuszban tömegtüntetésre került sor. a felvonulók az ellen tiltakoztak, hogy az egyesült államok az ENSZ biztonsági tanácsában megvétózta azt a határozati javaslatot, amely szankciókkal sújtotta volna izraelt a golan-fennsík bekebelezése miatt.

tel-aviv /dpa/ - az izraeli hadsereg kedden - első ízben - erőszakot alkalmazott a sinai-félsziget kiürítését ellenző zsidó telepésekkel szemben. negyven telepes a gaza-övezet és az /áprilistól érvényes/ egyiptomi határ mentén azt próbálta megakadályozni, hogy a hatóságok emberei fölszedjék a vízvezetékét.

Nw

tel-aviv /ap/ - ariel saron izraeli hadügyminiszter elrendelte -
14 új félkatonai település építését ciszjordániában, további kettőt
pedig a szíriától elragadott golanon - közölte kedden a ha, arec című
izraeli lap. a részben katonai, részben pedig polgári személyeknek
szánt településeket az izraeli hadsereg műszaki egységei építik
föl.

... kf bd pi

19.15 020282 1363

..-

sk0061 4 230 mtik1064

nicaragua - „demokratikus közösség,,

managua, 1982. február 2. /mti-ann/pl/ - nicaragua határozottan
elítéli a „közép-amerikai demokratikus közösség,, agresszív katonai
jelegét és követeli, hogy hozzák nyilvánosságra, valójában kik a
tagjai, és mik a céljai ennek a szervezetnek - írja a sandinista
nemzeti felszabadítási front központi lapja, a „barricada,,.

a „közép-amerikai demokratikus közösség,, létrehozásáról szóló
megállapodást január 19-én írta alá costa rica, salvador és
honduras. az aláíró országok képviselőinek nyilatkozataiból
kiderült, hogy jellemez a „közösség,, első számú meghirdetett célja
a térség gazdasági nehézségeinek megoldása, valójában az új
szervezet nicaragua és a közép-amerikai forradalmi mozgalmak
elszigetelését szolgálja.

a „demokratikus közösség,, valójában tisztán katonai szövetség
- állapította meg a „barricada,, utalva arra, hogy január végén
allan romberg, az amerikai külügyminisztérium szóvivője
kijelentette, hogy az új szervezethez csatlakozik az egyesült
államok, venezuela és kolumbia is. venezuela mindaddig nem
erősítette meg csatlakozási szándékát, viszont carlos lemos simmonds
kolumbiai külügyminiszter saját országát illetően megerősítette
romberg szóvivő szavait. a kolumbiai külügyminiszter a
„demokratikus közösség,, céljai közt már nem említette a gazdasági
feladatokat, hanem arról beszélt, hogy ez a szervezet az 1947-ben
aláírt amerikai-közeli kölcsönös segítségnyújtási szerződés, az
ugynevezett rio de janeiro-i szerződés szerves része.

a rio de janeiro-i szerződést aláírta nicaragua is, s miután a
latin-amerikai országok döntő többsége elismerte a sandinista
kormányt, jogilag nincs lehetőség arra, hogy az országot kizárják a
szerződés hatáskörébe tartozó kérdések megvitatásából - sőt katonai

Nw

segítséget kellene nyújtani a jelentégi kormánynak egy esetleges
külső támadás ellen. /mint ismeretes, az egyesült államokban nyíltan
folyik a nicaraguai ellenforradalmárok kiképzése, az amerikai
kormány hallgatóságos jóváhagyásával./

a „demokratikus közösség,, alapokmányának diszkriminatív
záradékai és a „közösség,, valódi céljait leleplező nyilatkozatok
egyértelművé teszik, hogy ez a szervezet nicaragua és a salvadori
forradalmi mozgalom ellen irányul - írja befejezésül a lap.

... gó bd pi

19.21 020282 2305

..-

sk0062 4 300 mtik1065

két rövid hír

olteanu belgrádban

belgrád, 1982. február 2. /mti/ - constantin olteanu román
nemzetvédelmi miniszter kedden hivatalos, baráti látogatásra
belgrádba érkezett. röviddel ezután megkezdte tárgyalásait
vendéglátójával, nikola ljubicsics jugoszláv nemzetvédelmi
miniszterrel a két ország fegyveres erői kapcsolatainak és
együttműködésének további fejlesztéséről.

olteanut a nap folyamán fogadta szergej kraigher, a jugoszláv
államelnökség elnöke. a találkozáson a kétoldalú kapcsolatok és a
nemzetközi helyzet néhány időszerű kérdését tekintették át.
kiemelték: mind jugoszlávia, mind románia érdekelt abban, hogy a
madridi európai biztonsági és együttműködési találkozó folytassa és
eredményesen befejezze munkáját.

földrengés alsó-ausztriában

bécs, 1982. február 2. /mti/ - kedden kora délután közepes
erősségű földrengést észleltek ausztriában-wiener neustadt
körzetében. a földmozgás ereje megközelítette a mercalli-skála
szerinti 5-ös fokozatot. sérülésekről, vagy anyagi károkról nem
érkezett jelentés.

... már-sz/dj pl pi

19.25 020282 1076

Nw

..-

sk0063 4 300 mtik2001

bush

washington, 1982. február 2. /mti/ - az amerikai titkosszolgálat kedden este jelentést tett közzé a bush alelnök kocsjával történt reggeli incidensről. eszerint már „99 százalékig bizonyos, hogy bush kocsján a sérülést nem lövés, hanem egy ráesett, vagy rádobott kő okozta.

a titkosszolgálat és a rendőrség a nap folyamán töviről-hegyire átkutatta a belváros két háztömbjét, de semmilyen jelét nem leltek annak, hogy merénylet, vagy akár csak provokáció történt volna. az első keddi híradások egy merényletkísérletről, az alelnök kocsját érő lövésről szóltak.

br/dj ku pi

19.28 020282 0607

-.-

sk0064 4 230 mtik2002

haig /1.rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. február 2. /mti/ - „időszerű és fontos eszmecserenek, nevezte kedden az amerikai szenátus külügyi bizottsága előtt gromiko szovjet külügyminiszterrel folytatott mult heti megbeszélését az egyesült államok külügyminisztere. haig kifejtette kormányának taktikáját a lengyelországi eseményekkel kapcsolatban is. szavaiból kitűnt, hogy e taktika lényege a „válság, mesterséges konzerválása.

haig szerint a nyolcórás genfi megbeszélésen, amelyet a mult héten genfben gromikóval folytatott, „részletes fegyverzetkorlátozási eszmecsere, is sor került a két fél között. ezen haig egyfelől a reagan által szorgalmazott „zéró-változat, mellett érvelt az európai középhatótávolságu eszközök vonatkozásában, másfelől a szovjet partner tudomására hozta: „az egyesült államok aktívan felkészül a hadászati fegyverzet csökkentéséről folytatandó tárgyalásokra, s kezdeményezni fogja azt, mihelyt a feltételek lehetővé teszik,„

Nw

a külügyminiszter - mint ismeretes - eredetileg a hadászati rakétatárgyalások időpontjának kitűzését ígérte a genfi találkozóra, majd a lengyelországi eseményekre hivatkozva visszavonta ezt az ajánlatát.

a külügyi bizottság előtt haig a szovjetuniót próbálta felelőssé tenni ezért a halasztásért, mondván, hogy „a kölcsönös érdekeket fenyegető nagy veszély, a szovjetunió „bűnrészessége, a lengyel válságban, az afganisztáni szovjet jelenlét és a szovjet-kubai katonai együttműködés.

mindazonáltal a state department vezetője megjegyezte: a külügyminiszteri találkozó „időszerű és fontos, véleménycserére adott alkalmat, s mint reagan elnök rámutatott, „válság idején lényeges, hogy világos kapcsolat legyen az egyesült államok és a szovjetunió között,„ /folyt./

br/im ku pi

19.40 020282 1822

-.-

sk0065 4 230 mtik2003

haig /2.rész/

nagy teret szentelt haig annak, hogy kifejtse az amerikai kormánynak a lengyel eseményekkel kapcsolatos „stratégiáját,„ amely szerinte „kétutas stratégia,„ az egyik az „egyoldalú szankciók,„ utja, a másik „a szövetségesek egységes cselekvésének,„ utja.

a külügyminiszter emlékeztetett az amerikai szankciókra, valamint azokra a nyugat-európai tanácskozásokra és nyilatkozatokra, amelyek a második ut elfogadását tükrözték. haig megjegyezte, hogy a szövetségesek a nato tanács szerdán kezdődő ülésén „megvizsgálják az újabb szankciók lehetőségét,„ megjósolta azt is, hogy a madridi értekezlet február 9-én kezdődő újabb szakaszában „több nyugati külügyminiszter készül elítélni lengyelországot és a szovjetuniót,„

haig - nem utolsósorban az amerikai kormányon belüli nézeteltérések miatt - aláhuzta: a szövetségesek támogatása lényeges, ha az egyesült államok „valamire való nyomást akar gyakorolni, a szovjetunióra és lengyelországra. ismeretes, hogy kirpatrick amerikai ensz-nagykövet pár napja ennek ellenkezőjét

Nw

állította, hogy tudnivaló washingtonnak a szövetségesek nélkül is cselekednie kell.

/folyt./

... br/im ku pi

19.44 020282 1185

..-

sk0066 4 230 mtik2004

haig /3.rész/

haig elemzése, de főképp reményei szerint „a lengyel válság távol van a befejezéstől, haig úgy véli, hogy „, lengyelországban a kormánnyal szemben az ellenállás valószínűleg erősödni fog, az amerikai külügyminiszter megítélése szerint „a lengyel gazdaság tovább hanyatlik,“.

... br/mh ku pi

19.49 020282 0328

..-

sk0067 4 230 mtik2005

mubarak - elutazás

párizs, 1982. február 2. /reuter/ap/upi/ - hoszni mubarak egyiptomi elnök kedden befejezte egynapos franciaországi látogatását, és elutazott washingtonba.

az egyiptomi elnök - aki tíz napos európai-amerikai körúton jár - hétfőn a francia fővárosban vendéglátójával, mitterrand elnökkel folytatott többórás megbeszélést a közel- és közép-keleti helyzetről, az afrikai kontinens időszerű kérdéseiről, valamint a két elnök tervezett izraeli látogatásáról.

mubarak közvetlenül elutazása előtt találkozott yvon gattaz-zal, a francia munkáltatók országos tanácsának elnökével és a francia gazdasági élet több képviselőjével. yvon gattaz hangoztatta: francia tőkészek változatlanul érdekeltek abban, hogy résztvegyenek az

Nm

egyiptomi gazdaság fejlesztésében. a találkozón mubarak elnök sürgette a francia gyárosokat, hogy eszközöljenek nagyobb beruházásokat egyiptomban.

franciaország egyiptom második legfontosabb külkereskedelmi partnere az egyesült államok után. 1981 első tizenegy hónapjában az egyiptomba irányuló francia export értéke 5,7 milliárd frankot tett ki, míg az import értéke csupán 899 millió frank volt.

mubarak péntekig marad az egyesült államokban. szerdán találkozik ronald reagan amerikai elnökkel.

... ur ku pi

19.56 020282 1283

..-

sk0068 4 300 mtik2006

schmidt—papandreu

bonn, 1982. február 2. /mti/ - az nszk és görögország egyaránt elutasítja azokat a terveket, amelyek szerint a lengyelországi szükségállapot kihirdetése miatt el kellene halasztani az európai biztonság és együttműködés kérdéseivel foglalkozó madridi találkozót - jelentette ki keddi közös sajtóértekezletén bonnban helmut schmidt nyugatnémet kancellár és andreasz papandreu görög miniszterelnök.

a hétfő óta a nyugatnémet fővárosban tartózkodó papandreu kedden többórás tárgyalást folytatott schmidtrel. bonni források szerint az eddigi tárgyalásokon nem sikerült felszámolni azokat a különbségeket, amelyek a nato-n és a közös piacon belüli egyes kérdésekben fennállnak a két ország között.

a görög kormányfő bonni megbeszélésein is követelte, hogy a két nyugat-európai szervezet adjon biztosítékokat athénnek a görög-török határokra vonatkozóan. az ugyancsak nato-tag, törökország ugyanis területet követel görögországtól, és ezzel veszélyezteti annak biztonságát - mondta papandreu. „elkerülhetetlen,“ hogy görögország nato-beli partnerei kizárják egy görögország elleni török támadás lehetőségét. papandreu felszólította schmidtet, hogy nyújtson segítséget a ciprusi kérdés rendezésében is. a görög kérésekre azonban a nyugatnémet kancellár azt hangsúlyozta válaszként, hogy az nszk mind görögországgal, mind törökországgal „baráti viszonyt,“ tart fenn. megjegyzendő, hogy az nszk-ban a „vendégmunkások,“ nagy többsége török, és ezért bonn különösen óvatos ankara politikájának nyilvános megítélésében.

Nm

görögország fejletlen mezőgazdaságára és iparára hivatkozva papandreu azt is szorgalmazta, hogy a közös piacon belül biztosítsanak „különleges státust”, görögországnak, a tagállamok egyenjogúságára és egységes határozathozatali kötelezettségére utalva, a nyugatnémet fél ezt a kérést is elutasította.

andreasz papandreu szerdán és csütörtökön folytatja megbeszéléseit a nyugatnémet politikai és gazdasági élet vezető személyiségeivel.

fkj/dj ku pi

20.03 020282 2029

sk0069 4 230 mtik2007

nicaragua - tanácskozások, látogatások /1.rész/

havana, 1982. február 2. /mti/ - a sandinista nemzeti felszabadítási front legfelsőbb konzultatív testülete, a sandinista közgyűlés hétfőn managuában elítélte az olyan próbálkozásokat, hogy különféle megállapodásokkal és szerződésekkel osszák meg a közép-amerikai térséget.

a honduras, salvador és costa rica részvételével létrehozott ugynevezett közép-amerikai „demokratikus közösségre”, való utalás abban a nyilatkozatban jelent meg, amelyet a közgyűlés tanácskozásának végeztével adtak ki.

a közgyűlés támogatta a nicaraguai kormánynak azt a szándékát, hogy komoly és átfogó jellegű tárgyalásokat kezdjen a közép-amerikai helyzetről a tartós stabilitás megteremtése végett, a nyilatkozat kemény szavakkal bélyegzi meg az „egyesült államok kormányának agressziós és zsaroló politikáját”,

a belső helyzetről szólva a sandinista konzultatív szerv sürgette a nemzet valamennyi rétegét, hogy vivjon állandó harcot az ellenforradalmi megnyilvánulásokkal szemben. /folyt./

ml/im bd
20.08 020282 1064

sk0070 4 230 mtik2008

nicaragua - tanácskozások, látogatások /2.rész/

közben nicaragua diplomáciai erőfeszítéseket is tesz a washington által irányított elszigetelési kísérletek ellensúlyozására. jaimé wheelock, a sandinista nemzeti felszabadítási front országos vezetőségének tagja az elmúlt héten mexikóban járt, s de la madrid elnökjelöltet kísérte el országos körutjára. a nicaraguai politikus sajtónyilatkozatában elismerését fejezte ki mexikó külpolitikája iránt, amely tiszteletben tartja a népek önrendelkezését. de la madrid - a mexikót kormányzó intézményes forradalmi párt hivatalos elnökjelöltje - viszont azt emelte ki, hogy országa fontosnak tartja nicaragua szuverenitásának és függetlenségének tiszteletben tartását, s mexikó hajlandó támogatni nicaraguát az új társadalom építésében.

managuában bejelentették, hogy miguel d. escoto külügyminiszter hamarosan nemzetközi körútra indul, s útja során észak-afrikai, nyugat-európai országokat érint, és elutazik az egyesült államokba is.

mint ismeretes, nicaragua már nem egyszer leszögezte, hogy hajlandó normális kapcsolatokat fenntartani az egyesült államokkal, feltéve, ha washington is tiszteletben tartja a nemzetközi jog alapvető normáit, az országok együttélésének elismert szabályait. e szándékát jelezte akkor is, amikor nemrég dodd szenátor vezetésével amerikai kongresszusi küldöttség tartózkodott nicaraguában.

ugyanakkor nicaragua azt is értésre adta, hogy nem lehet szó a viszony normalizálásáról mindaddig, amíg az egyesült államok blokádot tart fenn nicaragua ellen, amíg kaliforniában és floridában újabb kiképző táborok megnyitását engedélyezi a nicaragua megtámadását tervező ellenforradalmi bandák számára, közép-amerikában szövetségi rendszereket próbál összetákolni nicaragua-ellenes célokkal, sőt arra igyekszik rábeszélni argentinát, chilit és venezuelát, hogy csapatokat küldjenek a nicaraguával szomszédos hondurasba.

ml/im bd

20.12 020282 1933

kül

- 54 -

1982.02.02.

sk0071 4 230 mtik2009

genf-leszerelési bizottság /kieg az sk 0042. számú hírünkhöz/

genf, 1982. február 2. /taszsz/ - a leszerelési bizottság ülészakának megnyitóját követő vitában felszólalt viktor iszraeljan, a szovjet küldöttség vezetője, aki kiemelte: halaszthatatlanul szükség van az emberiség létét fenyegető neutronfegyver kifejlesztésének és gyártásának betiltására. a szovjet képviselő felszólította a bizottság tagjait: kezdjék meg a tárgyalásokat annak a szerződésnek a megkötéséről, amely betiltaná, hogy bármilyen fegyvert tároljanak a világűrben. különösen nagy jelentőségű - hangsúlyozta - a vegyi fegyver betiltásának problémája most, amikor az egyesült államok katonai-ipari komplexuma hozzáfogott a vegyi fegyver egyik fajtájának, a bináris fegyvernek /két kémiai összetevőből álló, csakis azok vegyítéskor ártalmas fegyver/ a kifejlesztéséhez, és ezzel a világot ezen a téren is újabb fegyverkezési hajszába sodorja.

inga thorsson, svédország képviselője az európai biztonsággal kapcsolatos kérdéseket érintve bírálta az amerikai „szárnyasrakéták”, nyugat-európai telepítésének tervét, valamint a „rugalmas reagálás”, nato-koncepciót, ami a nukleáris fegyver elsőként történő alkalmazásának lehetőségére épül.

jan struccka csehszlovák képviselő a leszerelést célzó átfogó program kidolgozásának szentelte beszédét, és kifejtette a szocialista országok erre vonatkozó egyeztetett álláspontját. megállapította, hogy a fegyverkezési hajszák megfékezésére és a leszerelésre irányuló erőfeszítéseket gátolják a nato háborús előkészületei, a „korlátozott atomháború”, washingtoni elmélete, valamint a pentagonnak a katonai fölény megszerzését célzó irányvonala.

alfonso garcia robles, mexikó képviselője a hadászati fegyverek korlátozását célzó folyamat továbbvitelért szállt sikra, hivatkozva az ensz-közgyűlés erre vonatkozó határozatára.

te pl pi

20.17 020282 1889

Nm

kül

- 55 -

1982.02.02.

sk0072 4 230 mtik2010

ensz - emberi jogok

genf, 1982. február 2. /taszsz/ - lengyelelles diverziót hajtottak végre kedden a nyugati országok képviselői az ensz emberi jogok bizottságának genfi ülészakán - jelentette a taszsz szovjet hírügynökség.

az ülészak munkarendjének megvitatásakor az egyesült államok és más nyugati országok küldöttsége nevében felszólalt kanadai küldött kísérletet tett arra, hogy a bizottságot rákényszerítse valamiféle „lengyel kérdés”, megvitatására. igazolásként a kanadai képviselő sablonos lengyelelles koholmányokat ismételt meg. lengyelország, kuba, a szovjetunió és belorusszia képviselője, s több más küldött határozottan elítélte a lengyelelles provokációt.

nem kétséges, hogy erre a vállalkozásra az egyesült államok küldöttségének sugalmazására került sor. emlékeztetnek arra, hogy elliot abrams, az amerikai külügyminisztérium egyik államtitkára genfi sajtóértekezletén annak a washingtoni törekvésnek adott hangot, hogy rákényszerítse az ensz emberi jogok bizottságát a „lengyel kérdés”, megvitatására.

az egyesült államok lengyelelles provokációja azzal a washingtoni szándékkal is magyarázható, hogy az ülészak résztvevőinek figyelmét elterelje a napirend olyan fontos kérdéseinek megvitatásáról, mint az emberi jogok durva megsértése az izrael által megszállt arab területeken, dél-afrikában, chilében, salvadorban és guatemalában - hangsúlyozta a taszsz.

ti pl pi

20.43 020282 1437

.-.

sk0073 1 230 mtik2011

általános sztrájk piemontban

torino, 1982. február 2. /afp/ap/ - kedden olaszországban, a piemonti iparvidéken - az ap adata szerint - több mint egymillió dolgozó lépett sztrájkba a három nagy szakszervezeti központ, a cgil, az uil és a cisl felszólítására. az akció célja az, hogy a dolgozók kifejezzék tiltakozásukat a kormány gazdasági lépései miatt.

Nm

szakszervezeti források szerint torinóban és környékén, így a fiat, a lancia, a pirelli és a michelin cégeknél a dolgozók 70-100 százaléka tett eleget a sztrájkfelhívásnak. a munkaadók jóval kevesebb sztrájkolóról számoltak be.

megfigyelők szerint olaszországban piemontot, az autóipar központját, sújtja a leginkább a gazdasági válság.

fr le ku pi

20.46 020282 0733

-. -

sk0074 4 230 mtik2012

elveszett rakéta

bonn, 1982. február 2. /taszsz/ - az amerikai légierő és a nyugatnémet rendőrség egységei eredménytelenül kutatnak egy „elveszett”, rakéta után a baden-württembergi freudenstadt környékén.

az amerikai légierő képviselője bejelentette, hogy az amerikai légierő egy f-15-ös vadászgépe gyakorlórepülés közben veszítette el a levegő-levegő osztályba tartozó sidewinder típusu rakétát. az amerikai képviselő közölte, hogy a 2,8 méter hosszú 70 kilogrammos rakéta felrobbanhat, ha avatatlan kezek nyulnak hozzá.

hirügynökségek emlékeztetnek arra: nem ez az első eset arra, hogy amerikai gyártmányu harci gépek rakétákat „veszítenek el”, tavaly például a bundeswehr egyik phantom típusu gépe ugyancsak egy sidewinder-rakétát „veszített el”, ami csak a véletlennek köszönhetően nem robbant fel.

az nszk és más nato-tagállamok közvéleményében érthető nyugtalanságot vált ki, hogy atomfegyverekkel is mind gyakrabban fordulnak elő hasonló incidensek. egyedül 1980-ban hivatalosan három ilyen balesetet jelentettek be.

ti ku pi

21.11 020282 1078

Nm

-. -

sk0075 4 230 mtik2013

haig - egyéb

washington, 1982. február 2. /reuter/upi/ - alexander haig amerikai külügyminiszter kedden a szenátus külügyi bizottsága előtt elhangzott beszámolójában közölte: reagan elnök jóváhagyta egy olyan diplomata kinevezését, akinek az a küldetése, hogy elmozdítsa a holtpontonról a palesztin önkormányzatról folyó egyiptomi-izraeli tárgyalásokat. richard fairbanks 40 éves washingtoni ügyvédrel van szó, aki eddig a külügyminisztériumban a kongresszusi ügyek államtitkára volt.

a reagan-kormányzatnak eddig nem volt megbízottja, aki állandó jelleggel foglalkozott volna a palesztin önkormányzati tárgyalásokkal. carter idején sol linowitz közel-keleti különmegbízott játszotta ezt a szerepet. fairbanksnek egyébként - mint a reuter brit hirügynökség megjegyzi - nincsenek közel-keleti tapasztalatai.

haig bejelentésére mubarak egyiptomi elnök washingtonba érkezése előtt került sor. amerikai források szerint mubarak washingtoni látogatásakor áttekintik az autonómia-tárgyalások állását, de a megbeszélések középpontjában a kairónak szánt amerikai segélyek állnak majd.

haig a szenátusi meghallgatáson védelmébe vette azt a tervet, hogy a mostani háromszorosára emelik a salvadori elnyomó rendszernek nyújtott amerikai katonai segélyt. haig állítása szerint erre azért van szükség, mert kuba és nicaragua „növekvő fenyegetést”, jelent közép-amerikában.

to ku pi

21.17 020282 1407

-. -

sk0076 4 230 mtik2014

ceausescu-pajetta

bukarest, 1982. február 2. /mti/ - ceausescu-pajetta találkozóra került sor kedden a kárpátokban levő hegyi üdülőhelyen, predealon.

a késő esti órákban bukarestben kiadott rövid közlemény utal arra, hogy giancarlo pajettát, az olasz kommunista párt vezetésének tagját az rkp központi bizottsága hívta meg romániai

Nm

Látogatásra, ennek során nicolae ceausescu, az rkp főtitkára, államfő fogadta a vendéget.

megbeszélésükön tájékoztatták egymást az rkp és az okp időszerű tevékenységéről.

ceausescu és pajetta véleményt cserélt a jelenlegi nemzetközi helyzetről, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű problémáiról.

olt/im pi

21.43 020282 0702

-.-

sk0077 4 800 mtik2016

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0001-0035-ig

budapest, 1982. február 2. /mti/

- sk0001 várható
 sk0002 dél-afrikai sajtótörvény
 sk0003 rawlings
 sk0004 izrael - autonómia
 sk0005 argentin munkásközpont - privatizálás
 sk0006 lengyelország - wojna sajtóértekezletek részben szerk. táj.!!
 sk0007 reagan - newsweek /1. rész/
 sk0008 reagan - newsweek /2. rész/
 sk0009 portugál kp
 sk0010 rövid hírek:
     livermore: tüntetés, letartóztatások
     lima: perui árvíz
     athén: görög földrengés
     lisszabon: diplomáciai kapcsolat
     moszkva: magyar hajó - új állásban
 sk0011 lengyel igazságügyminiszter
 sk0012 görög-francia hadiipari együttműködés
 sk0013 moro börtöne /1. rész/
 sk0014 moro börtöne /2. rész/
 sk0015 ensz-golan
 sk0016 szkp küldöttség - fkp
 sk0017 a szovjetunió és a fejlődő országok /1. rész/
 sk0018 a szovjetunió és a fejlődő országok /2. rész/

Nm

- sk0019 vietnami-kínai viszony
 sk0020 arab parlamentek
 sk0021 khaddam
 sk0022 fatah-szaika/szerk. táj.!!
 sk0023 ünnpogramok - pentagon
 sk0024 kieg. az sk 0015. sz. hírhez
 sk0025 lengyel ellátás /1. rész/
 sk0026 lengyel ellátás /2. rész/
 sk0027 brit távlatok
 sk0028 kanadai kp
 sk0029 javítás az sk0006 sz. hírhez
 sk0030 kuba - szovjet sajtó /1. rész/
 sk0031 kuba - szovjet sajtó /2. rész/
 sk0032 határincidens-afgán tiltakozás
 sk0033 libanon
 sk0034 madridi városi tanács
 sk0035 bush - merénylet

im

21.45 020282 1571

-.-

sk0078 4 800 mtik2017

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0036-0067-ig

- sk0036 amerikai tv-show
 sk0037 finnország
 sk0038 genf
 sk0039 perui kp
 sk0040 dozier - sajtóértekezlet /1. rész/
 sk0041 dozier - sajtóértekezlet /2. rész/
 sk0042 genf - leszerelési
 sk0043 egk - költségvetés
 sk0044 belga kp - kongresszus
 sk0045 pfsz - mitterrand
 sk0046 ali nasszer mohammed
 sk0047 iráni tiltakozás
 sk0048 polisarrio - franciaország
 sk0049 rövid hírek:
     brüsszel: követség-elfoglalás
     koppenhága: munkanélküliség
     gent: ötösikrek
     hanoi: kambodzsai pártplenum

Nm

lugano: balszerencsés vonatrablók
 sk0050 belga kormány - különleges hatáskör
 sk0051 két ensz-hír
 sk0052 törökország
 sk0053 kreisky - lengyelország
 sk0054 lengyel külpolitika
 sk0055 hírek lengyelországból
 sk0056 delhi tárgyalások-kína
 sk0057 szocialista internacionálé-delegáció moszkvában
 sk0058 havanna - diplomácia /1. rész/
 sk0059 havanna - diplomácia /2. rész/
 sk0060 közel-keleti hírek
 sk0061 nicaragua - „demokratikus közösség”,
 sk0062 két rövid hír
 sk0063 bush
 sk0064 haig /1. rész/
 sk0065 haig /2. rész/
 sk0066 haig /3. rész/
 sk0067 mubarak-elutazás

im
 21.46 020282 1338

-.-

sk0079 4 800 mtik2018

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0068-0079-ig

sk0068 schmidt - pápandreu
 sk0069 nicaragua - tanácskozások, látogatások /1. rész/
 sk0070 nicaragua - tanácskozások, látogatások /2. rész/
 sk0071 genf-leszereelési bizottság /kieg. az sk0042. sz. hírhez/
 sk0072 ensz - emberi jogok
 sk0073 általános sztrájk piemontban
 sk0074 elveszett rakéta
 sk0075 haig - egyéb
 sk0076 ceausescu-payetta

sk0077 tartalomjegyzék 1.
 sk0078 tartalomjegyzék 2.
 sk0079 tartalomjegyzék 3.

im

Nw

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: kopreda dezső
 heltai andrás
 piřítyi sándor
 - v é g e -

21.46 020282 0825

Nw

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1982. február 03.

kül.

s z e r d a
-----

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1982. február 3. szerda /mti/

párizs: megkezdődik az fkp xxiv. kongresszusa

moszkva: a szocialista internacionálé küldöttségének látogatása

washington: hoszni mubarak egyiptomi elnök tárgyalásai

bonn: andreasz papandreu görög kormányfő megbeszélései

genf: az ensz emberi jogok bizottságának ülásszaka

belgrád: olteanu román nemzetvédelmi miniszter látogatása

df

06.35 030282 0428

de

35
